

naša luč

1991
februar
2

iz naših korenin

Lončarji

*Lončarji nejsmo žleht lde,
prov dobru immo srcje,
jezičke pa dolge.*

Sklede, lonci, vrči, ročke, majolke, potičnice, „modli“, skodelice, kozice, latvice, umivalniki, kropivčki za blagoslovljeno vodo, lončene peči . . . To blago so lončarji na tržne dni ponujali na sejmi ali pa z njimi krošnjarili od vasi do vasi.

Slovenci smo pač narod z izredno pestro in raznoliko lončarsko dediščino, ki se nadaljuje tudi v sodobni čas. Po drugi svetovni vojni se je število lončarjev sicer močno skrcilo, a že nekaj let ne upada več.

PRIPRAVA GLINE

Včasih so morali glino v začetku z rokami in nogami temeljito pregnesti, nato pa še ročno očistiti kamenja in drugih primesi. Danes uporabljajo za vse to stroje. Prav tako so kolovrat ali vreteno včasih poganjali z nogami, danes jim jih ga pa poganja elektrika.

OBLIKOVANJE IZDELKOV

Lončar izdeluje svoje izdelke na lončarskem vretenu (kolesu, „šajbi“, kolovratu). Kepo gline vrti na zgornji plošči vretena. Okraske vreže ali vtisne, največkrat pa nasli-

ka z barvo. Vse dodatke (roče, pokrove, luknje) doda pozneje.

Lončevino mora potem počasi in dobro presušiti, da ne bi med žganjem počila.

ŽGANJE V PEČI

Posušene izdelke žgejo v pečeh, ki jih kurijo z drvmi, elektriko ali plinom. Značilna prekmurska črna keramika nastaja tako, da naložijo za žganje lončevine v peč močno smolnata polena, ki oddajajo veliko gostega dima. Loščeno lončevino mora lončar žgati dvakrat. Po prvem žganju oblije posodo z loščem ali glazuro. Prvo žganje traja 12 ur, drugo 18. Za prvo porabi tri metre drv, za drugo pet. Pri tem doseže temperaturo do 800° in več.

LOŠČENJE IN KRAŠENJE

Pri loščeni lončevini prevladujejo rjave, rdeče, zelene in bele barve, danes že tudi kobaltno modra. Posoda za vsakdanjo rabo, zlasti pri pripravi hrane, je bila navadno loščena v notranjosti, druge vrste posod za praznične priložnosti so bile okrašene tudi na zunanji strani.

VRSTE IZDELKOV

V posebno vrsto lončarskih izdelkov se uvrščajo vrči za vino, sadjevec ali vodo. Ti vrči (ročke, majolke) so pogosto okrašeni na trebušastem delu z najrazličnejšimi pregovori in verzii.

Štajerski lončarji izdelujejo znamenite „čuke“ ali „vrage“, to je vrče, ki imajo na zgornjem delu oblikovano vragovo glavo. Podobni so tudi dolenjski „čuki“ ali pa šentjernejski petelini.

Lončarji iz Ljubnega na Gorenjskem so bili znani po svojih skledah, ki so bile okrašene z valovnico v obliki nekakšnih osmic, in po trebušastih vrčih, ki so bili loščeni zeleno.

Lončarji iz okolice Komende so vozili na Primorsko črepnje za peko kruha v odprtih ognjiščih, v Istri pa svoje znamenite sklede. So tudi

pravi mojstri v pekačih za potice (potičnicah), ki so včasih zelo veliki.

Ribniški lončarji izdelujejo najrazličnejše lonce za kuhanje in shranjevanje jedil. Včasih so izdelovali tudi lončene kotle za žganjekuho, vrče, sklede, latvice in drugo posodo. Še danes izdelujejo tudi lončene igrače: piščalke, konjičke, ki zadaj piskajo, hranilnike, žvrgolce, konje z jezdecii, medvede in kipece iz bajeslovja.

Lončarji v severovzhodni Sloveniji slovijo po odličnih skledah, pekačih za gibanice, pogače, potice, močnate jedi in meso, lonci za kislo mleko, kuhanje in pranje, cedilih za sir, velikih vrčih za shranjevanje kisa, vrčih za vodo in vino, pinjah za izdelovanje masla in drugem.

Vsi slovenski lončarji so včasih izdelovali tudi pečnice. Pa tudi peči so sami postavljali.

Lončarji prodajo še vedno veliko latvic za mleko in najrazličnejših pekačev za perutnino in peko drugih vrst mesa, opeke („glinasta tla“) za pečice v električnih štedilnikih, vinskih in kavnihih servisov, posebno pa cvetličnih lončkov.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
*Na Sorškem polju
(Mirko Kambič)*

na poti v evropo

Lani smo si Slovenci zaželeli svobodnih volitev in demokratične države. Obe želji sta se nam uresničili. Oboje je bilo možno zato, ker je komunizmu v Vzhodni Evropi odklenkalo — doživel je popoln bankrot.

Plebiscit za svobodno in neodvisno Slovenijo je bil zgodovinski dan: ogromna večina rojakov je brez sleherne prisile izrazila voljo, da bomo odslej odločitve o sebi sprejemali sami. Slovenija je s tem naredila korak, o katerem so sanjali rodovi pred nami.

S plebiscitom se je prvič po zadnji vojni rodila v Evropi nova država — Slovenija. Seveda je sedaj treba pošteno zavihati rokave, saj je prejšnji režim pustil za seboj popolno pogorišče. Slovenska vlada, ki si jo je narod sam postavil, dela s polno paro na vseh področjih, kajti skoraj vse je treba znova zgraditi. Najbrž bi bilo prav, da bi to svoje delo znala tudi ljudem bolj predstaviti, saj bi bilo tako med njimi manj nezadovoljstva in več jasnosti, kdo je sedanjega položaja dejansko kriv.

Glasovanje ljudi je bil svojevrsten pobeg iz jugoslovanske „smodišnice“ v Evropo, kot je neko zapisal. Seveda bo pa še precej Save preteklo, preden bo urejeno oboje: pobeg iz in pribeg v.

Razporoka z Jugoslavijo in istočasno iskanje novih oblik sožitja in sodelovanja ne bo lahko. Zvezna vlada že zahteva orožje, ki ga najbrž sploh ni. Srbija utegne s svojo samovoljo, ki se je v zadnjem času pokazala na posebno očiten način pri nezakonitem tiskanju denarja, razmere v skupni državi še bolj zamotati. Na drugi strani pa utegne prav s takim ravnanjem razpad zvezne države pospešiti.

Evropa sicer razume našo zakonito željo, da vstopimo vanjo, vendar ji je bila dosedanja oblika Jugoslavije ljubša, saj je bila enotna država porok miru na Balkanu. Kljub vsemu je treba stopiti v evropski prostor in zahtevati tisto, kar nam gre.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Jože Drolc, Parkgatan 14, 41138 Göteborg.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija 170 šil.
Anglija 8,50 fun.

Belgija		550 fran.
Francija		80 fran.
Italija		18.000 lir
Nizozemska	..	26 gld.
Nemčija		25 mark
Švica		23 franc.
Švedska		80 kron
Avstralija		14 dol.
Kanada		17 dol.
ZDA		13,50 dol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA.

pismo iz don Kamilovega mlina

maske

Kmalu po končani vojni smo imeli v šoli pustno prireditev. Prišli smo preoblečeni v najrazličnejše cunje in z maskami na obrazih. Seveda so bile te maske veliko bolj preproste kot danes.

Večino sošolcev smo kljub maskam zlahka in hitro prepoznali. Ena maska nam je pa ostala uganka: nekdo je prišel preoblečen v dobrega palčka in z masko na obrazu. Nikakor nismo mogli odkriti, kdo se za njo skriva.

farizejstvo

Učitelj je imel rad navadne ljudi in ni zaupal tistim, ki so zbuiali pozornost s svojo svetostjo.

Nekemu učencu, ki je hotel vedeti za njegovo mnenje o poroki, je rekel:

„Pazi, da se ne boš poročil s svetnico.“

„Zakaj pa ne?“

„Ker je to najzanesljivejši način, da boš postal mučenec,“ je učitelj veselo odgovoril.

Malo pred polnočjo je naenkrat izginil in nikoli nismo zvedeli, kdo je bil.

Po nemških mestih se zvrstijo o pustu po cestah posebni sprevodi, pa tudi posamezna mesta imajo svoje pustne prireditve. Vedno znova je treba občudovati, kakšni mojstri v maskah so. Ti sprevodi so enkratna priložnost, da prireditelji na smešen način pokažejo napake drugih, posebno politikov, pri katerih napake z maskami še povečajo in seveda javno pokritizirajo.

Te pustne prireditve so tudi priložnost, da se posamezniki oblečejo v tisto, kar bi radi bili, pa v življenju niso mogli doseči. Prav zato je toliko princev in princes — pač želja mladih ljudi. Vsaj za nekaj trenutkov so želje uresničili.

Ob teh maskah sem se zamislil.

V Sloveniji smo doživeli velike spremembe. Maske družbene ureditve so odpadle. Ni treba več verjeti in ponavljati, da je marksistična ureditev najboljša, da so njeni ustvarjalci geniji in heroji, da so vsi, ki mislijo drugače, narodni izdajalci. Danes je mogoče reči bobu bob in popu pop. Hvala Bogu.

Ljudje sami, kar zadeva nje, si pa z maskami niso čisto na čistem. Mnogi so si sneli stare maske in si brez vseh pomislekov v vesti nadeli nove, čisto drugačne. Pač ljudje zlomljenih hrbtenic in opranih možganov — sad 45-letnega partijskega enoumja in poneumljanja.

Moral sem se smejeti, ko sem srečal znanca. Takole se je pohvalil: „Vidite, kako se stvari spreminjajo. Letos sem moral biti kar na več krajih Miklavž, pa tudi Dedek Mraz. Noben deni hotel biti, sem pa kar jaz sprejel obe vloge.“

Nič ga ni motilo, da je ob svojih nastopih združeval dva čisto različna nazora, krščanskega in boljševiškega. Glavno je bilo, da je bil volk sit in koza cela. Vsa zadeva je precej

zadišala po kravjih kupčijah, ko se prepričanje prodaja za skledo leče.

Na srečanju s predstavniki zdomskih klubov so zastopniki klubov potožili, da slovenski zdomski duhovniki niso preveč navdušeni za sodelovanje s klubi.

„Saj smo vsi Slovenci! Le zakaj so duhovniki vedno taki? Namesto da bi bili veseli, da jim pomagamo, ko zbiramo rojake, so do tega brezbrizni!“

„Do sedaj ste pa delali drugače,“ je nekdo pripomnil. „Vse njihovo delo ste poskušali ovirati. Saj za domovi-

občinstvo je bilo zanič

Ko je angleški dramatik Oscar Wilde prišel pozno ponoči v klub, potem ko je bil na predstavi igre, ki je doživela popoln neuspeh, ga je nekdo vprašal:

„Kakšna je bila tvoja igra nocoj, Oscar?“

„Oh,“ je odvrnil Wilde, „igra je bila zelo dobra, občinstvo je bilo zanič.“

no' oni sploh niso bili pravi Slovenci. Slovenci ste bili samo vi, ki ste trobili v režimski rog. Kako naj verjamejo, da se ne bo jutri to spet ponovilo?“

Marsikdo bo potreboval veliko potrpežljivosti in napora, da bo nosil vedno enak obraz, brez maske, in da si ne bo danes natikal takšno masko, jutri pa drugačno, kakršen veter bo pač vleklo.

Vprašal sem se, ali mora človek kdaj nositi masko. Ali mora kdaj skriti razpoloženje?

Seveda ga kdaj mora. Velikokrat je treba skriti razočaranje in bolečino, saj od tega nimajo ljudje nič.

Njim moram prinašati veselje in dobro voljo. Ohraniti miren obraz, ko v človeku vse kipi, je gotovo velika umetnost. A to ni več maska, ampak je del krščanskega življenja, ko poskuša človek zaradi Kristusa potrpežljivo in ljubeznivo prenašati druge ljudi.

Apostol Pavel nam naroča, da si moramo **obleči novega človeka**, v sebi upodobiti Kristusa. Tu seveda ne gre za nobeno masko, ampak za našo popolno spremembo. Za to, da poskušamo postati drugi Kristus. In ta Kristusova podoba ni v nas nikoli končana.

„Kot božji izvoljenci, sveti in ljubljeni, si torej oblecite čim globlje us-

miljenje, dobrotljivost, ponižnost, krotkost, potrpežljivost. Prenašajte drug drugega in odpuščajte drug drugemu, če se ima kateri kaj pritožiti proti kateremu... Nad vsem tem pa naj bo ljubezen, vez, ki dela vse popolno“ (Kol 3, 12–15).

Ni kaj, presneto veliko nam je s temi besedami naložil. O kakšni maski pa ni nič vedel. In tudi ni hotel vedeti. Saj je pristnost, iskrenost zelo izrazita poteza na Gospodovi podobi.

Gospod, ti me poznaš. Oblikuj me, da bom postajal takšen, kot si me ti želiš. Tvoj zvesti učenec, iskren in pristen, pošten in neponarejen, brez maske in brez dvojnosti.

Iskreno vaš don Kamilo

žaba in ocean

Žaba je vse življenje živila v vodnjaku. Nekega dne je bila presenečena, ko je tam videla drugo žabo.

„Odkod si prišla?“ jo je vprašala.

„Z morja. Tam živim,“ je rekla druga.

„Kakšno je morje? Ali je tako veliko kakor moj vodnjak?“

Morska žaba se je zasmejala.

„Ni primerjave,“ je rekla.

Žaba iz vodnjaka se je delala, kot da jo to zanima, kar pravi njena obiskovalka o morju. A mislila si je:

„Od vseh lažnivk, ki sem jih v življenju poznala, je ta nedvomno največja — in najbolj nesramna!“

Kako naj govori nekdo o oceanu žabi v vodnjaku? Ali o resnici svetovnonazorskemu zaslepljencu?

ob odhodu škofa Leniča

bil je med nami mož

4. januar. Prvi petek.

Zgodaj popoldne je pozvonil v našem župnišču telefon.

„Tukaj Ljubljana. Danes zjutraj je umrl škof Lenič.“

Nedolgo zatem se je na poti iz Slovenije oglasil pri nas duhovnik. Še včeraj je bil pri škofu Leniču. Ta mu je rekel: *„Danes je smrtni dan moje mame. Kako rad bi danes umrl!“*

No, naslednji dan ga je Bog uslišal in ga rešil. Eno leto bivanja v postelji je moralo biti za tako delavnega človeka, kot je bil on, težka pokora.

Ker je bil ta dan prvi petek — kako pomenljiv dan smrti! — je bila zvečer v naši kapeli maša. Zbralo se nas je več kot običajno. Maša je bila za pokojnega škofa. Udeležili sta se je tudi dve družini iz Župeče vasi, iz škofovega rojstnega kraja.

blaga duša

Le v ozkem krogu je škof večkrat pripovedoval, kako hudo mu je bilo, ko so si takoj po pogrebu njegove matere, še na njenem grobu, nje, tri otroke, razdelili med seboj sorodniki. Njemu je bilo tedaj dobrih pet let. Mogoče ga je ta zgodnja izguba matere in doma tako močno navezala na domači kraj in ga naredila tako priljudnega.

Škof Lenič je bil rad med ljudmi: dobro se je med njimi počutil in ljudje so se dobro počutili ob njem. Bil je blaga dolenjska duša, mehka in prijazna, vesela, pa tudi občutljiva.

Najrajši se ga spominjam s tistih neopaznih večerov, ki smo jih preživeli skupaj z njim zdomski duhovniki na naših srečanjih.

Slovenski duhovniki iz Zahodne Evrope se namreč vsako leto dvakrat srečamo za nekaj dni, da se pogovorimo o svojem delu. Ob večerih pa sedemo skupaj h klepetu. Lepi so ti večeri in za marsikoga od nas opora v našem bivanju v tujini.

Kadar je bil škof Lenič med nami, in bil je velikokrat, saj je bil narodni ravnatelj dušnega pastirstva v zdomstvu in izseljenstvu, so bili ti večeri še posebej prijetni. Pripovedoval je anekdoto za anekdoto in ni mu jih zmanjkalo. Kajpada je prišla kakšna tudi po večkrat na vrsto, a to ni motilo, saj jih

je znal tako prijetno pripovedovati, da smo se ob njih vedno znova nasmejali.

Ne, pust in grenak škof Lenič ni znal biti. Prevevalo ga je globoko, čisto veselje, ki ga je znal neprisiljeno razdajati drugim. Visoko mesto v Cerkvi ga ni naredilo slovesnega in uradnega. Ostal je pristno prijazen in dober, prijeten in odprt za ljudi. Bil je zares ljudski škof.

dobri pastir

Spomnim se, ko je pripovedoval, kako je začel takoj po svojem zaporu župnikovati v Sodražici.

Fara je bila sprta in škof Vovk mu je rekel, naj gre tja za župnika, da bo ljudi med seboj pomiril.

Šel si je faro ogledat. Več faranov mu je svetovalo, naj ne hodi tja, češ da ga kot bivšega zapornika farani ne bodo sprejeli.

Ko se je vrnil v Ljubljano, je to povedal škofu Vovku. Ta pa mu je rekel, naj vseeno gre, ker če kdo, potem bo on ljudi spravil.

In je šel. Bilo je prav v času devetdnevnic pred binkošti in v nedeljo je bila cerkev nabito polna. Mnogi so prišli iz radovednosti, med njimi tudi režimovci.

„Pridigal sem zelo preprosto. V kratkem takole: ‚Pred praznikom sv. Duha smo. Kot je on učitelj, posvečevalec in tolažnik, tako bom skušal biti tudi jaz med vami to troje. Učil vas bom božjih resnic, z molitvijo, maševanjem in zakramenti vas bom posvečeval, vedno pa boste pri meni našli tudi odprte roke in lepo besedo.‘ Po maši so prišli v zakristijo ljudje od krajevne skupnosti, partiji. ‚Gospod župnik,‘ so rekli, ‚od

danes ste naš.' To so bila potem moja najlepša duhovniška leta."

Škof Lenič je bil rojen dušni pastir. Nekoč mi je rekel neki duhovnik: „Zlepa nisem srečal duhovnika, ki bi bil s takim veseljem duhovnik kot škof Lenič.“

Spomnim se samo naših birm. Če se nam je posrečilo pripraviti dostojen okvir za slovesnost — množično udeležbo, narodne noše, mogočno petje, veliko obhajil — potem je bila škofova pridiga še posebno slovesna in navdušujoča.

Pa je znal tudi pri skromnejših priložnostih božje resnice jasno in prepričljivo razlagati. Beseda mu je gladko tekla in — kar je glavno — prihajala je iz žive vere in iz velike ljubezni do vsega božjega in do ljudi.

Dušno pastirstvo pomeni seveda še vso drugo skrb za zaupane vernike. On si je za škofovsko geslo izbral pomenljive besede „**Blagor Gospodove črede**“. Te besede pri njem nisto ostale na papirju, ampak so se učlovečevale vsak dan znova.

Škof Lenič je bil živ leksikon duhovnikov ljubljanske nadškofije. Poznal je vsakega od njih. Prav zato je vedel za vsakega pravo besedo, ko so prihajali k njemu po nasvet. To je bilo pa pomembno tudi za dodeljevanje župnij, saj je natančno vedel, kdo je za kakšno mesto primeren.

„takole majhni boste!“

Gospod Lenič se je nahajal v zaporu. Nekoč ga je zasliševal Mitja Ribičič in mu rekel: „Takole majhni boste,“ pri tem je pokazal razdaljo med palcem in kazalcem desnice, skržena v nekako črko C, „pa četudi v steklenički s špiritom!“

zvest pričevalec

In vendar je bilo najvažnejše poslanstvo škofa Leniča drugje: **pričevati je moral skozi vse povojne svinčene čase partijskega enoumja za osnovne človeške in krščanske vrednote — za resnico, pravico, svobodo.** To nalogu je opravil dobesedno enkratno. Niti enkrat ni klonil pritiskom.

Da je bil osem let zaprt, je znano. Da bi se mu za to krivico kdo kdaj opravičil, ni znanó — ker se mu pač nihče ni.

Le v zelo ozkem krogu je kdaj pripovedoval, da so ga vtaknili šestkrat po dva meseca v samico. Vsako pot so mu po dveh mesecih pripravili odlično kosilo, takoj zatem ga pa nagovorili, naj podpiše izjavo proti škofu Rožmanu. Ker tega ni hotel storiti, je moral spet za dva meseca nazaj v samico.

Ko je neki duhovnik, ki je kasneje igral v slovenski Cerkvi visoko vlogo, začel nabirati med duhovniki v zaporu podpise proti škofu Rožmanu, Lenič ni podpisal. In ko je bil duhovnik-zbiralec podpisov že zunaj zapora, je sporočil Leniču v ječo: „*Stric (to je bila označba za nadškofa Vovka) pravi, da je bilo tvoje ravnanje pravilno.*“

Pred škofijo stoji sramotilni steber, na katerem je zapisana laž, da naj bi dal škof Rožman razgnati žene, ki so ga prišle med vojno prosit za posredovanje pri Italijanih, da bi izpustili njihove svojce iz ječ in taborišč. Kadar je videl škof Lenič pri stebru skupino ljudi, ki jim je vodič razlagal to laž, je vedno pristopil tja in povedal, da to ni res. (Da še danes stoji tisti steber s to lažjo, je za Ljubljano sramota.)

Nekoč po vojni sta predsednik in tajnik — ta je bil Polšak — verske komisije nagovarjala slovenske škofove, naj bi podpisali izjavo proti škofu Rožmanu. Škof Lenič jima je odgovoril: „*Saj nismo enakopravni.*“

Polšak: „*Kako da niste enakopravni?*“

„*Za Rožmanov proces smo vam s škofije izročili takšenle kup dokumentov, ki so govorili škofu v prid,*“ pri tem je z obema dlanema pokazal, kako

življenjski okvir škofa Leniča

— Rojen 6. nov. 1911 v Župeči vasi pri Cerkljah ob Krki;

— v družini so bili štirje otroci; pri petih letih izgubil mater, čez nekaj let še očeta;

— kaplan Tomazin ga poslal študirat v Škofove zavode in zanj plačeval; vso gimnazijo bil odličnjak; maturiral 1933;

— vstopil v ljubljansko bogoslovje; 1937 bil posvečen za duhovnika;

— imenovan za prefekta v ljubljanskem dijaškem zavodu Marijanišču;

— 1940 postal osebni tajnik škofa Rožmana;

— 1947 doktoriral iz teologije;

— 1947 do 1955 zaprt, od tega dve leti v samici;

— 1955 do 1964 župnik v Sodražici;

— 1964 postal generalni vikar ljubljanske nadškofije;

— 1967 posvečen za škofa;

— 1988 na svojo prošnjo upokojen;

— umrl 4. jan. 1991; pokopan 8. jan. ob navzočnosti 16 škofov, 420 duhovnikov in 4000-glave množice vernikov.

debel je bil tisti kup papirjev, „*pa nam jih niste nikdar vrnili.*“

Ne, škof Lenič ni niti enkrat izdal ne načel ne ljudi. In to v tako težkih časih in za tako visoko ceno ječe in samice. Na takšne značaje je lahko naš narod upravičeno in zares ponosen.

— — —

Bogu hvala za škofa Leniča! Naj mu on povrne za vse dobro, ki smo ga bili po njem deležni, saj se Bog v velikodušnosti ne da premagati.

**iz knjige
življenja**

greh kralja davida

Posebne vrste prilika je **parabola**, poučna pripoved, ki ponazarja kako misel, nauk. Medtem ko običajna prilika pripoveduje o utrinkih iz vsakdanjega življenja, opisuje parabola nevsakdanjosti.

Poslušalci ni lahko ugotoviti pravi smisel pripovedi. Na videz je parabola suhoparno poročilo o nenavadnem dogodku. Da gre za verskonravno misel, ki je osvetljena z zgledom iz življenja, je mogoče ugotoviti šele ob koncu pripovedi, često šele z dodatno razlago.

Jezus je rad uporabljal parabolo. Pripoved o izgubljenem sinu, zgodba o usmiljenem Samarijanu, pa o farizeju in cestninarju sodijo med prave bisere svetovne književnosti. Bralca tako prevzamejo, da se z dogajanjem v zgodbi poisti.

Parabole pa srečamo že v stari zavezi. Ena najlepših je **Natanova pripoved o ubožčevi ovčici**.

Mogočni kralj David je s svojo zvitostjo in vojaško spretnostjo združil vse Izraelove rodove in ustvaril veliko državo. Premagal je vse nasprotnike Izraelcev in postal nesporni vladar Palestine. Sedež svojega kraljestva je postavil v Jeruzalem. Davidova zvezda je še danes zmagoviti simbol izraelske države.

Oblast marsikoga pokvari. Tudi Davida je. Ni se zadovoljil z vojaško slavo, z neizmernim bogastvom, z nespornim ugledom in s celim haremom žena. V svoji pohotni razbrzdanosti si je pozelel prelepo Betsabejo, ženo svojega zvestega vojaka Hetejca Urija. Ta je z Davidom zanosila.

Njenega moža je David brezobzirno odstranil. Postavil ga je v prve bojne vrste, njegovim sobojevnikom pa ukazal, naj se iz boja umaknejo. Tako je hrabri Urija nesrečno končal pod sovražnim mečem.

To podlo dejanje Davida ni motilo, da se ne bi brezskrbno predal raznovrstnim nasladam. Lepo Betsabejo je brez sramu odvedel na svoj dvor in jo vzel za ženo.

Mogočneži si pač lahko marsikaj privoščijo, tudi največje nizkosti. **Kdo bi si upal proti njim protestirati!**

Neustrašeni prerok Natan si je upal. A še on se je te naloge lotil zvito.

Šel je h kralju Davidu in mu povedal zgodbo o bogatinu, siromaku in njegovi ovčici.

Kralj David je najprej mislil, da mu

Natan pripoveduje o neki tretji osebi iz njegovega kraljestva in o njenem nezaslišanem dejanju. Hudo se je razsrdil in hotel je brezvestnega bogatina takoj kaznovati s smrtjo. V bogatinu ni prepoznal samega sebe.

Natan mu je moral pojasniti:

„Tisti mož si ti!“

In šele tedaj si je upal prerok objestnemu oblastniku povedati, kar mu je šlo:

„Tako govori Gospod, Izraelov Bog: Mazilil sem te za kralja nad Izraelom in te rešil iz Savlove roke. Dal sem ti hišo tvojega gospoda in žene tvojega gospoda v tvoje naročje. Izročil sem ti hišo Izraelovo in Judovo. Če bi bilo to premalo, bi ti pridejal še to in ono. Zakaj si zaničeval Gospodovo besedo, da si storil, kar mu ni všeč? Hetejca Urija si ubil z mečem in si njegovo ženo vzel za ženo.“

David je spoznal svoj greh. Skrušeno je Natanu priznal:

„Grešil sem zoper Gospoda.“

Strogo se je postil in se spokoril. Svoje iskreno obžalovanje je izpovedal v čudovitem 51. psalmu.

ubožčeva ovčica

Prerok Natan je obiskal kralja Davida in mu rekel:

Dva moža sta bila v nekem mestu, eden bogat, drugi ubog.

Bogatin je imel silno veliko drobnice in govedi. Ubožec pa ni imel nič razen ene ovčice, ki jo je kupil in vzredil. Zrasla je pri njem in z njegovimi otroki vred. Od njegovega grizljaja je jedla in iz njegovega kozarca je pila. Spala mu je v naročju in mu bila kakor hči.

Ko je prišel popotnik k bogatinu, ni maral vzeti od svoje drobnice ali svoje govedi, da bi pripravil pojedino popotniku, ki je prišel k njemu. Vzel je marveč ovčico ubožcu ter jo pripravil za moža, ki je prišel k njemu.

David se je silno razsrdil nad

tistim možem in rekel Natanu:

Kakor resnično Gospod živi, mož, ki je to storil, mora umreti! Ovčico mora četverno povrniti, ker je to storil in ni imel usmiljenja!

Prerok pa reče Davidu:
TI SI TISTI MOŽ!

2 Sam 12, 1—7

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

NAZADOVANJE ROJSTEV V SLOVENIJI

Sredi lanskega leta je živel v Sloveniji 1.998.090 prebivalcev, dve leti prej pa 1.999.988. Trenutno upada število rojstev, zmanjšuje se pa tudi priseljevanje. To pomeni, da v Sloveniji ne bo še tako brž več kot dva milijona ljudi. Lani se je v prvem polletju rodilo tam 11.064 živih otrok, kar je za 7,4% manj kot prejšnje leto. Leto 1989 je bilo glede rojstev najrevnejše v zadnjih 44 letih, saj je prišlo na svet le 23.447 živih otrok, kar je za 7% manj kot predlani. Če primerjamo leta med seboj: 1949 se je v Sloveniji rodilo vsak dan po 91 otrok, leta 1969 po 76, leta 1989 pa le še po 64. 1989 se je v Sloveniji na tisoč prebivalcev rodilo 12 otrok, na Hrvaškem 11,9, v ožji Srbiji 11,7, v Avstriji 11,6, v Vojvodini 10,4. V Vojvodini so imeli predlanskim in lani manj rojstev kot smrti, kar se že dlje dogaja tudi v zahodnem delu Nemčije.

SREČANJE SLOVENSKE VLADE Z ZDOMCI

Predsednik slovenske vlade Peterle in ministri Rupel, Dular, Stanič in Brezar so pripravili pogovor s predstavniki slovenskih društev, klubov in drugih organizacij v Zahodni Evropi. Peterle je omenil, da je vsa povojna leta slovenska oblast Slovence na tujem ideološko delila na dva pola, s čimer je naredila veliko več škode kot koristi. Nova oblast ne želi tega več početi. So pa stare delitve pustile precej sledov. Ministri so poskušali zdomcem prikazati

predvsem gospodarske spremembe v Sloveniji, kar naj bi sprostito njihovo vlaganje v domača podjetja.

RAZVREDNOTENJE DINARJA

Od 1. januarja je novo razmerje med dinarjem in zahodnonemško marko 1:9, namesto dosedanjega 1:7. S tem je hotela zvezna vlada uravnovesiti izvozne spodbude in cene obdržati na sedanji višini ter tako ohraniti kolikor toliko stabilno gospodarstvo. Po napovedi predsednika zvezne vlade naj bi v tem letu inflacija dosegla 30 do 40%.

40-LETNICA MARIBORSKE ZALOŽBE „OBZORJA“

Konec decembra je praznovala mariborska knjižna založba Obzorja svojo 40-letnico. Ta založniška hiša se tako po obsegu kot po pomenu uvršča med prve štiri založbe na Slovenskem. Ob 20-letnici je izdala že tisoč knjigo, vrhunec pa je dosegla leta 1988, ko je izdala 129 naslovov. V štirih desetletjih so izdali skupno več kot tri tisoč tiskov. Založba je bila tudi v svinčenih časih znana po nazorski širini programa.

SLOVENSKA HIMNA V NOTNEM ZAPISU

Zveza kulturnih organizacij Slovenije — Slovenska pevska zveza je izdala notni zapis slovenske himne Zdravljice, ki jo je uglasbil Premrl, in sicer enoglasno, enoglasno s klavirjem, za mladinski, ženski, moški in mešani zbor. Po republiškem zakonu je za himno izbrana le kitica Žive naj vsi narodi.

KNJIGA „NAPREJ ZASTAVA SLAVE“

Mohorjeva družba iz Celja je pred-

*Značilno Plečnikovo pročelje
Ljubljanske banke v Celju.*

stavila knjigo Naprej zastava slave — slovenske domoljubne in društvene dopisnice skozi čas, s tiskarskimi posnetki najvažnejših besedil, ki govorijo o slovenski samostojnosti in neodvisnosti od pomladi narodov 1848 naprej do prvih desetletij 20. stoletja. Zbranih je več kot 400 najzanimivejših primerkov. Spremno besedo je napisal predsednik slovenske vlade Peterle, ki je to delo označil za knjigo „o duhu preteklosti za čas, ki prihaja“. Knjigo je v 5000 izvodih natisnila tiskarna Delo.

ZAČELO SE JE GALLUSOVO LETO

Leto šnje leto bo v slovenski kulturi potekalo tudi v znamenju 400. obletnice smrti velikega glasbenika Jakobusa Gallusa Carniolusa, najpomembnejšega skladatelja našega rodu. Programski odbor za proslavo Gallusovega jubileja je pripravil posebno glasilo, v katerem bo sproti obveščal o prireditvah. Slovenska akademija znanosti in umetnosti pripravlja mednarodno srečanje strokovnjakov „Gallus in evropska glasbena renesansa“ in obsežno razstavo o življenju in delu Gallusa. Zajeten kulturni program, posvečen Gallusu, napoveduje s posebnimi oddajami RTV Slovenija.

Eden od štirih vogelnih stolpov v Celju, spremenjen v del gledališča

POMOČ LJUBLJANSKE BANKE ZA PRIZADETE V POPLAVAH

Ljubljanska banka je nakazala 5 milijonov dinarjev za pomoč prizadetim v novembrskih poplavih, od tega 4 milijone za območje občine Mozirje, milijon pa za območje občine Celje. Ista bo namenila za odpravo škode po poplavih 150 milijonov dinarjev, ki jih bodo dobile kot posojilo po ugodnih pogojih in z rokom vračila v dveh letih določene banke v Celju, Krškem, Slovenj Gradcu in Velenju.

UGODNI SMUČARSKI PAKETI

Autobusna postaja Ljubljana je tako kot vsako leto pripravila smučarske pakete za slovenska smučišča po ugodnih cenah. V smučarski paket sta vračunana prevoz in smučarska vozovnica, in sicer za smučišča na Krvavcu (240 din), Zatrniku (190 din), Kobli (250 din), Voglu (340 din) in Starem vrhu (217 din). Smučarski avtobusi so začeli voziti tri dni pred božičem.

TELEFON V SLOVENIJI

Lani je Slovenija dobila 18.624 novih

telefonskih priključkov, tako da jih ima sedaj skupno 472.000. Zvišuje se tudi število priključkov za telefakse: sedaj jih je že več kot 3100.

V SLOVENIJI SKORAJ 150 MALIH HIDROELEKTRARN

Število malih zasebnih vodnih elektrarn se je lani v Sloveniji še povečalo. Konec leta je bilo 147 takšnih zasebnih lastnikov, ki so z lastno elektrarno pokrivali potrebe svojega gospodinjstva, odvečno energijo pa so prodajali elektrogospodarstvu.

od tu in tam

BOGENŠPERK

Odbor za proslavitev 300-letnice Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske je na Gradu predstavil Valvasorjev zbornik in prenovljeno izdajo grajskega vodnika ter odprl stalno zbirko slovenskih noš iz 17. stoletja. Zgodovinarji so dodali nekaj odkritij v zvezi z Valvasorjem.

CELJE

Celjska turistična zveza je spet, to pot že sedemnajstič, izdala turistični koledarček za leto 1991. V njem so zbrani zgodovinski podatki, opisi kulturno-zgodovinskih spomenikov, planskih poti, turističnih krajev, hotelov, kopališč, smučarskih žičnic in še marsikaj drugega zanimivega.

CELJE

V Celju so strokovnjaki pripravili načrt za varstvo zraka v občini. Kratkoročni cilj je, da bi prešlo Celje iz četrte stopnje onesnaženosti v enem ali dveh letih v tretjo stopnjo. To mislijo doseči z uporabo premogov, ki vsebujejo manj žvepla, z zamenjavo mazuta s posebno lahkim oljem in premoga v vseh kotlarnah z zemeljskim plinom. Poleg tega bo morala cinkarna zmanjšati izpuh žvepla.

KOPER

Člani gasilskih društev z Obale in Krasa ter iz Nove Gorice, Ajdovščine in Ilirske Bistrice ter predstavniki gasilcev iz Ljubnega ob Savinji so prevzeli 17 terenskih vozil. Vozila so bila izdelana v Sovjetski zvezi, dodatno pa so jih opremlili v Kopru. Vsako opremljeno vozilo je stalo 141 tisoč dinarjev. Ta vozila so bila gasilcem na Primorskem nujno potrebna, saj zagori na teh področjih v naravi vsako leto tudi po 250-krat. Eno od vozil so prepustili v poplavih prizadetim krajem v Zgornji Savinjski dolini.

KOPER

Tudi koprška televizija je zadnji božič prvič v svoji zgodovini prenašala polnočnico iz koprške stolnice, ki je največja cerkev v Sloveniji. Ob tej priložnosti so razglasili, da so za božič v domu starejših občanov v Kopru posvetili kapelo, začeli so pa tudi že priprave za gradnjo nove cerkve na območju Olma oziroma Šalare.

KRANJ

580 (od 14.000) kranjskih obrtnikov je nakazalo obrtnemu združenju Mozirje za ljudi, ki jim je lansko novembrsko neurje povzročilo veliko škodo, 80.000 mark.

KRANJSKA GORA

V hotelu Lek so končali obsežna prenovitvena dela. Hotel je pridobil restavracijo s 170 sedeži. V njej je poseben prostor za povezane družbe. Povečali in posodobili so kuhinjo. V prvem nadstropju so nekdanjo restavracijo preuredili v večnamenski prostor, v sobi pred njim pa uredili bralni kot. Obnovili so 12 sob v podstrešnem delu, tako da ima hotel zdaj 180 postelj. Pred hotelom so uredili večje parkirišče.

LAŠKO

Pivovarna Laško praznuje 165 let pivovarstva v tem kraju. Lani je prodala 1.300.000 hektolitrov, to je četrtno več piva kot predlanskim, kar jo uvršča v vrh evropskih pivovarn. Dosegla je rekordni prihodek v znesku 130 milijonov mark. Veliko denarja so naložili v

razvoj, tako da bodo letos zvarili 2 do 2,5 milijona hektolitrov piva, kar bo tudi končna zmogljivost pivovarne.

LIPOVCI

V tem prekmurskem kraju blizu Beltinca pletejo tri družine za ravenski del Prekmurja značilne okraske iz slame. Poleg najbolj značilnega in tudi najstarejšega okrasa, „dožnjeka“ ali krone, ki so ga nekoč ob žetvi spletki kot naglavni okras prvega žanjca, zdaj izdelujejo tudi druge manjše okraske.

LJUBLJANA

V peterokotnem stolpu Ljubljanskega gradu so odprli razstavo venetsko-slovenistične zbirke steklenic in kozarcev oblikovalca Kogoja. Dejansko so hoteli izrabiti to razstavo za predstavitev prenovljenega grajskega stolpa. Obiskovalci so napolnili predodrejeni trakta M do zadnjega kotička. Odlični primer trdnjavskega gradbeništva iz 15. stoletja je naposled povsem urejen. Ob tem je mariborska županja podarila Ljubljani mladiko najstarejše vinske trte na svetu, ki so jo potem posadili na grajskem dvorišču.

LJUBLJANA

V ljubljanski pivovarni Union so vključili stroj za pasterizacijo piva. Tako ima zdaj pivovarna najsodobnejši tehnološki proces stekleničenja piva. S tem so v razvoju prehiteli mnoge ev-

Glasbena matica v Celju.

ropske pivovarne. Sredi decembra so v Unionu zvarili in napolnili milijontni hektoliter piva v lanskem letu in s tem prvič v zgodovini presegli proizvodnjo, kakršno imajo tudi v evropskem prostoru le velike pivovarne.

LJUBNO

Od petih ljubenskih družin, ki so zaradi poplave ostale brez strehe nad glavo, dve že prebivata v novih domovih. Prva si je z odškodnino za porušeno hišo in z denarjem dobrotnikov ku-

pila že zgrajeno hišo, drugi pa je podjetje Pionir iz Novega mesta postavilo novo hišo in jo tudi v celoti opremito, celo s krožniki in jedilnim priborom. Ob njej gradi mesto Maribor hišo za tretjo družino. Tudi hiša, ki jo za četrto družino postavlja velenjski rudnik, je že pod streho. Hiši za peto družino so položili temelje in ulili prvo ploščo, pričemer veliko pomaga velenjsko Gorenje.

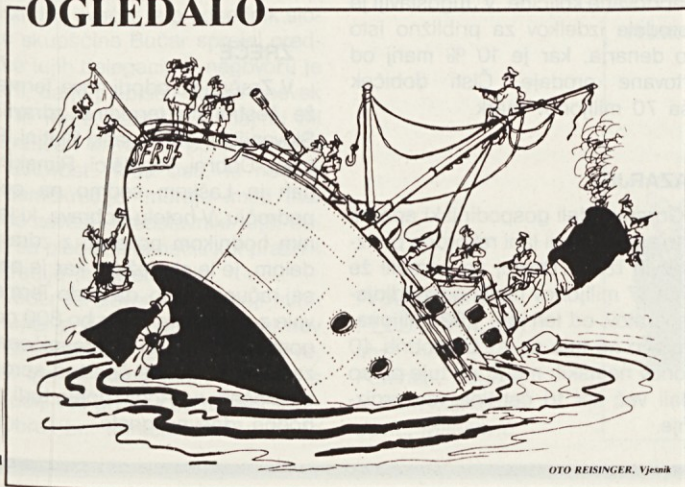
LJUTOMER

Ob vinski cesti v Železnih dverih, v osrčju prleških goric, so postavili neobičajno velik klopotec. Najbrž gre pri njem za svetovni rekord, saj znaša premer vetrnic 11 metrov in 76 centimetrov (doslej je bil največji 10 metrov), težak je 256 kilogramov, vsako izmed osmih kladiv pa tehta 4 kilograme.

LUČE

Urednica ljubljanskega radijskega Vala 202 je predala prebivalcem zaselka Krnice v krajevni skupnosti Luče hranilno knjižico z nekaj več kot 1.021.000 dinarji, kolikor so jih poslušalci Vala 202 v enem mesecu zbrali za gradnjo novega, skupnega vodovoda v tem zaselku devetih stanovanjskih hiš.

OGLEDALO

Najstarejši hiša v Železnikih.

MARIBOR

Podelili so knjižne nagrade 71 mentorjem učencev iz mariborskih osemletk in srednjih šol, ki so bili letos med prvimi na republiških in zveznih tekmovanjih. Skromne denarne nagrade je dobilo tudi 209 mentorjev, ki so prijavili naloge učencev na natečaj Mladi raziskovalci mesta Maribor. V Mariboru je tako v raziskovanju kot v drugih tekmovanjih čedalje več uspešnih učencev.

MARIBOR

Mariborsko pokrito kopališče Pristan obišče vsak teden okoli 2500 kopalcev, od tega največ otrok iz vrtcev. To je najcenejša mariborska zabava. Vstopnina za mladino je 20 dinarjev, za odrasle 30.

MARIBOR

Na mariborskem sejmišču so uredili največje zabavišče daleč naokoli — Colosseum. V večernih urah bo podarek na svetlobnih učinkih s pomočjo laserjev, projekcijah in prizorih v živo. Na svoj račun bodo prišli tudi ljubitelji drugih glasbenih vrst. V nedeljah popoldne bodo za najmlajše skrbele tri vzgojiteljice.

MURSKA SOBOTA

V Kocljevi ulici v širšem središču mesta so odprli poslovno hišo Kmetijske zadruge Panonka. V njej bo trgovina s hrano, ki jo pridelujejo kmetje, in drugimi živili, semeni, zaščitnimi sredstvi ter drugim blagom. Tam bodo tudi prostori Hranilno kreditne službe.

MURSKA SOBOTA

Tovarna konfekcije je v minulem letu presegla načrtovano proizvodnjo. Na tuje trge je izvozila za 10 milijonov nemških mark blaga, kar je 13 % več od načrtovane količine. V Jugoslaviji je pa prodala izdelkov za približno isto vsoto denarja, kar je 10 % manj od načrtovane prodaje. Čisti dobiček znaša 70 milijonov mark.

NAZARJE

V Gorenju Mali gospodinjski aparati Nazarje so dosegli lani rekordno proizvodnjo in izvoz. Doslej so naredili že več kot 17 milijonov malih gospodinjskih aparatov, od teh lani 1,82 milijona. S prodajo na tuje so iztržili dobrih 40 milijonov nemških mark, na tuje pa so prodali več kot tri četrtine vse proizvodnje.

RAZKRÍŽJE

V Razkrižju pri Ljutomeru so se vršile že devete „vaške igre“. Prireditev so popestrili s kulturnim programom in sprevedom domačih godcev, pevcev in folklornih skupin. Predstavili so se tudi domači oljari, prešarji, kopači, sadjarji, brodarji, čebelarji in drugi. Gospodinje so pripravile prave kmečke dobrote. Na voljo so bili izvirni spominki iz Razkrižja in okolice. Bilo je tudi tekmovalstvo v zabavnih in spretnostnih igrah.

ŠENTJERNEJ

Konjeniški klub Šentjernej je pripravil običajno štefanje — star ljudski narodni običaj. Po paradi konj skozi Šentjernej, zbralo se jih je šestindeset, je bil pri cerkvi sv. Štefana v Dolnji Stari vasi blagoslov konj, ki ga je opravil šentjernejski župnik. Včasih so jo po končanem blagoslovu šentjernejski fantje in mošče ucvrli čez drn in strn do najbližje gostilne na Brezovici. Kdor je prvi prispel, mu je šla posebna čast. Zadnje zime takim dirkam niso naklonjene, saj bi se konjem v blatne ceste močno vdralo.

VELENJE

V prizidku k velenjskemu zdravstvenemu domu so pridobili 5600 kvadratnih metrov novih površin, s tem pa podvojene prostorske zmogljivosti. Lani so najprej postavili v te prostore rentgenološko in dežurno zdravstveno službo ter nujno medicino. Pred kratkim so odprli novo lekarno in zdravstveno varstvo delavcev z medicino dela.

ZREČE

V Zrečah so odprli nove Terme, ki so že šestnajsto termalno zdravilišče v Sloveniji ter ob Rogaški Slatini, Podčetrku, Dobrni, Topolšici, Rimskih Toplicah in Laškem sedmo na celjskem področju. V hotelu Dobrava, ki je z veznim hodnikom povezan z zdraviliškim delom, je le sto ležišč, kar je premalo, saj računi kažejo, da bodo Terme delovale z dobičkom le, če bo 800 do 1000 gostov na dan. Ko bo uresničena povezava zdravilišča s športno sprostilnim središčem na Rogli, upajo tudi na prehodne, dnevne goste.

vrenje v slovenskem kotlu

SLOVENIJA JE MNOŽIČNO GLASOVALA NA PLEBISCITU

Na plebiscitu o samostojni in neodvisni državi Sloveniji je 23. decembra glasovalo rekordno število upravičencev — 93,5 %. Od teh jih je glasovalo za Slovenijo kot samostojno in neodvisno državo 88,5 %, 4 % jih je bilo proti, neveljavnih glasovnic je bilo 0,9 %.

Na dan plebiscita je bilo vzdušje v Sloveniji praznično. Že itak okrašena mesta in kraje so marsikje še dodatno okrasili, pripravili so razne prireditve, po cestah so hodile godbe na pihala. 23. december je bil zgodovinski datum — občani Slovenije so sprejeli za naš narod **zgodovinsko odločitev**.

Še isti dan zvečer je predsednik slovenske skupščine Bučar sprejel predstavnike tujih delegacij. V nagovoru je poudaril, da je plebiscit naš prispevek svetu, ki mora nastati. Ta naj bi bil demokratičen in naj bi pomenil neko novo kakovost. Toda tisti, ki hočejo imeti demokracijo, morajo imeti tudi narodno zavest. Predstavniki tujih delegacij so plebiscit označili kot praznik demokracije in avtonomije.

Isti večer je slovenski zunanji minister Rupel prvič javnosti pokazal nov slovenski potni list, ki je zelene barve, v njem pa je natisnjenih v črtilu s štirimi polji več grbov z območja Slovenije. Obrambni minister Janša se je

pokazal z novo značko slovenske vojske.

Ljubljancani so se pred Magistratom in pred Prešernovim spomenikom začeli množično zbirati že okoli 19. ure. Prve rezultate plebiscita so pričakali s pesmijo in recitacijami, zaigrale so godbe na pihala in harmonike, zaplapolale so zastave. Izide plebiscita so navdušeni ljudje pričakali z baklami, pospremil pa ga je tudi ognjemet z Gradu.

Takoj po objavi izida je zbrano množico pozdravil ljubljanski župan Strgar. „Doživeli smo čudovit dan,“ je dejal, „dan, ki smo ga pričakovali tisočletje. Danes smo rodili novo državo Slovenijo. Čestitam novi samostojni in neodvisni državi in čestitam prebivalcem njene prestolnice — Ljubljancanom. Po našem današnjem veselju bodo na vrsti dolžnosti. Želim si, da bi jih vsi skupaj dobro opravili, tako da bi se kot narod in država še dolgo obdržali na odru zgodovine, sicer kot majhen, a pokončen narod.“

V slovenskem parlamentu so 26. decembra zvečer na skupni seji vseh treh zborov slovesno razglasili izid plebiscita. Pevski zbor Anton Foerster je zapel Zdravljico. Besedam predsednika parlamenta Bučarja, da pred slovensko, jugoslovansko in svetovno javnostjo razglša, da **je Slovenija postala samostojna in neodvisna država**, so poslanci in gostje dolgo in burno ploskali. Predsednik Kučan je govoril o petih prednostnih usmeritvah v obdobju po plebiscitu. Te so: priprava in

spomladi sprejem nove ustave, oblikovanje svojega gospodarskega sistema, urejanje odnosov z drugimi republikami Jugoslavije, prevzemanje pristojnosti vveznih organov in vzpostavitev mednarodnih stikov.

Po slovesni seji so se poslanci in gostje, med katerimi je bil tudi ljubljanski nadškof, srečali v preddverju dvorane na priložnostnem srečanju.

po DELU, Lj. 24. in 27. 12. 90.

KLJUČNE TEŽAVE PRIDEJO PO PLEBISCITU

Slovenski minister za obrambo Janša je rekel, da bodo **ključne težave prišle v poplebiscitnem obdobju**. Kot ključna vprašanja je naštel: možen odgovor vojaškega vrha na odločitev v Sloveniji, umik zvezne vojske iz Slovenije (oziroma preureditev zvezne vojske v konfederalno) in delitev zveznega premoženja.

Glede možnega odgovora vojaškega vrha je dejal, da vojaški krogi priznajo zakonitost odločitve na plebiscitu. Po njihovem mnenju naj bi delitev vojaškega premoženja potekala tako, da bi premoženje, ki se nahaja v Sloveniji, tu tudi ostalo in tako postalo last Slovenije.

Zunanji minister Rupel je povedal, da je po njegovem mnenju **tujina pripravljena sprejeti samostojno Slovenijo**. V mnogih državah, tudi v sosednjih, je slovenski oblasti uspelo sogo- vornike prepričati o upravičenosti slo-

PRAZNOVANJE PLEBISCITA. Od leve na desno: Peterle, Bučar, Kučan, Marković, Jovič, Milošević.

VELIKO SLAVJE

Karikatura: Franco Juri

venskega osamosvajanja. Za priznanje niso še nikogar prosili, ker tega doslej še niso mogli storiti. Po volitvah v Srbiji so tudi v ZDA začeli spreminjati stališče do odločitve Slovenije.

JUGOSLAVIJA V TUJEM TISKU: DRŽAVA, KI JE NI VEČ

● „Politični zemljevid Jugoslavije se utegne v prihodnjih šestih mesecih dramatično spremeniti,“ piše Münchenski **SÜDDEUTSCHE ZEITUNG**. Časnik ugotavlja med drugim, da se je v Jugoslaviji nabralo veliko eksploziva. Gre za vprašanja, ki jih bo treba rešiti v prihodnjih šestih mesecih. V nasprotnem primeru Jugoslaviji grozi državljanska vojna ali pa vojna oboroženih sil proti državljanom.

● **FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG** ugotavlja, da potona SFRJ nihče več ne more preprečiti. Gre za državo, ki se na papirju predstavlja kot zveza enakopravnih narodov in njihovih republik, ki pa je v resnici **orodje velikosrbske nadoblasti**: „JLA“ dežele ne brani pred zunanjim sovražnikom, marveč grozi tistim narodom v državi, ki so zavrgli boljševev in se izmaknili srbskemu zatiranju.

● Bonnski **GENERAL ANZEIGER** piše, da **Jugoslavija razpada**. Spricho dejstva, da Srbija in Črna gora vztrajata pri federativni ureditvi, načrtovani pogovori med republikami ne bodo mogli odkriti izhoda iz jugoslovanske zadrege.

● **CORRIERE DELLA SERA**: Tudi iz slavnostnih govorov ob proglasitvi slovenske samostojnosti in neodvisnosti v republiški skupščini je bilo mogoče jasno razbrati, da plebiscit pomeni **dokončno slovo od jugoslovanske federacije**. Tega ni nihče izrekel, kajti za uradno ločitev je še pol leta časa, nihče ne želi že vnaprej javno dvomiti o možnosti konfederativne pogodbe, nekaj časa pa je treba dati tudi svetovni javnosti in predvsem sosednjim državam, da bi se izrekle v prid slovenski odločitvi. Dejansko je s proglasitvijo slovenske neodvisnosti in samostojnosti Jugoslavija pravno prenehala obstajati.

UKAZ O ODDAJI OROŽJA

Skupaj z opozorilom, da grozi nevarnost oborožene vstaje, je **jugoslovansko državno predsedstvo** ukazalo takojšnjo **razorožitev** milic, ki naj bi se po njegovem mnenju nezakonito obli-

kovale. Ukaz mora biti izpolnjen v desetih dneh.

Obenem je zvezna vlada omenila svoj odstop, potem ko je **Srbija nezakonito natisnila denar v vrednosti okoli 2,1 milijarde mark**. Zvezna vlada je ta korak, za katerega se je Srbija odločila v decembru, ocenila **za doslej najtežji udarec proti gospodarskim reformam**, ki so nujne za enotnost države. Oboje — nezakonite milice in srbsko tiskanje denarja — so v beograjskih vladnih krogih ovrednotili kot opozorilo na možni razpad jugoslovanske zveze.

Jugoslovanski tisk je šele 8. januarja odkril, da je srbski parlament na seji 27. decembra za zaprtimi vrati sklenil, da brez dovoljenja beograjske vlade tiska denar in ga vtihotapi v gospodarski obtok. Vsota odgovarja **polovici denarne mase**, ki so jo nameravale zvezne oblasti v okviru svojega varčevalnega programa tiskati letos.

Osemčlansko državno predsedstvo, ki je vrhovni poveljnik zvezne vojske, je izjavilo, da so v različnih delih države nastale „neke vrste vojaške skupine“, katerih namen naj bi bilo „teroristično rovarjenje“. Poleg tega naj bi bil že sam obstoj teh skupin neposreden poziv k „začetku oborožene vstaje“.

predsednik Demosa o plebiscitu

Predsednik Demosa Pučnik je o plebiscitu med drugim rekel tole:

Plebiscit pomeni povelje slovenskih volilcev, da slovenska politika izvede to, kar so oni določili. Slovenska politika mora zdaj čim hitreje izvesti to povelje.

Meni je najbližja samostojna in neodvisna Slovenija, ki vzpostavi

lja močne dvostranske odnose s sosedami. Mislim, da so tu na prvem mestu dvostranski odnosi s Hrvaško.

Tuja mi je misel o kakršnikoli državni povezavi. Jaz bi celo to odklonil. **Svoje neodvisnosti ne smemo oddati niti za milimeter**, jo prepustiti komurkoli. Istočasno pa smo odprti za navezovanje vsakovrstnih stikov z drugimi, ki pa morajo ostati zgolj pogodbene narave.

Meni je tuja misel na kake skupne organe s komerkoli, še najmanj na kakršnekolik zakonodajne organe kakršnekolik državne skupnosti.

Slovenci moramo v naslednjem

srednjeročnem obdobju zastaviti vse sile, da bi uredili življenje doma, da bi se odprli navzven, istočasno pa ohranili to, na kar smo tako dolgo čakali, namreč samostojno in neodvisno državo.

Trenutna kriza je zelo globoka, rekel bi, da je katastrofalna. Ker pa vidimo možnost kot vse podobne države v vzhodni Evropi, **nam bo brez dvoma v razmeroma kratkem času uspelo izvleči se iz tega položaja**. Nato bomo pač živeli življenje majhnega naroda, ki ima vedno nekoliko težje pogoje in obliko življenja, kot jo imajo veliki.

DELO, Lj., 27. 12. 90.

Omenili so še oborožene primere po pokrajinah.

Doslej ni jasno, katere milice je imelo državno predsedstvo v mislih. V jugoslovanskih tiskovnih sporočilih so vsekakor stale prej vesti, da sta republiki Slovenija in Hrvaška svoje vojaškim podobne sile okrepili z orožjem in dodatnimi ljudmi. Po teh poročilih naj bi Slovenija konec 1990 nabavila z Zahoda puške, medtem ko naj bi si Hrvaška iz madžarske proizvodnje priskrbelala kalašnikovke.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 10. 1. 91.

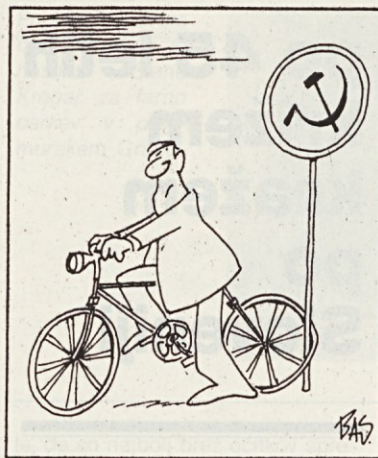
UTRUJENI OD STARIH BALKANSKIH PREPIROV

Skupščina v Ljubljani je na podlagi nedvoumnega izida plebiscita proglasila Republiko Slovenijo za „**samostojno in neodvisno državo**“. To ne pomeni, tako je slišati v republiki, na noben način samodejnega izstopa iz Jugoslavije. Slovenci hočejo z „enakopravnimi pogajanjimi“ doseči z drugimi jugoslovanskimi republikami **ново zgodovinsko pogodbo**. Za te pogovore je slovenski parlament predvidel šest mesecev. Če ne bo do tedaj soglasja, bo treba misliti na popolno neodvisnost.

Ker je zaradi volivnih izidov v Srbiji in Črni gori in nespremenjene vodilne države Miloševića soglasje komaj možno pričakovati, **bo v Sloveniji prišlo do popolne neodvisnosti**. V Ljubljani pravijo, da bodo sodelovali s Hrvaško, a stalne povezave z Zagrebom si želijo le v omejenem okviru. Predvsem si Slovenci ne želijo, da bi bili ponovno potegnjeni v balkanske prepire.

Resnične težave se v Sloveniji pojavljajo sedaj bolj resno kot prej. **Grožnje zveznih oblasti in Srbije**, predvsem pa **vojske** so postale dejstvo. Zvezna vlada je že zahtevala razorožitev teritorialne obrambe. Več tisoč članov posebnih vojaških enot je bilo premeščenih v Slovenijo; ti pomenijo za enote TO grožnjo.

Ta grožnja je dvojna: **srbska in „boljševistična“**. Gen. Kadijević je pripadnik trdega komunizma. V imenu nove „Zveze komunističnega gibanja

za Jugoslavijo“ obstaja povezava s srbskim vodstvom pod Miloševićem, s tem pa z delom Jugoslavije, ki je ostal komunističen. Oborožen vojaški poseg, tako pravijo v Ljubljani, ni verjeten zaradi očitne neenotnosti častniškega zbora in zaradi narodno mešane sestave vojaštva. Vsaj v 5. vojaškem okraju, kjer poveljuje slovenski general Kolšek in h kateremu pripadata tako Zagreb kot Ljubljana, se zdi pripravljenost do konkretnih ukrepov majhna.

Slovenija in delno tudi Hrvaška težita za tem, da bi zvezna pooblastila korak za korakom obrezali. Novih volitev, tako pravijo v Ljubljani, ne bo moglo več biti. Vse republike so s svojimi plačili zvezi v zaostanku, a **Srbija spet jemlje**, kar je mogoče vzeti, celo iz zveznih blagajn. Če noče Slovenija zaradi tega utrpeti težke škode, si mora kmalu priskrbeti svoj denar. Na voljo je okrog eno milijardo dolarjev rezerv.

V Sloveniji vlada vedno večja zagnjenost nad držo večine **zahodnih zunanjih ministrstev**, ki so še vedno do vseh slovenskih ukrepov za samopomoč in do slovenske neodvisnosti v splošnem odklonilna. Pravice do samoodločbe narodov, tako je slišati v Ljubljani, na Zahodu očitno ne poznajo.

Tudi Nemčija, pravijo, ne pripada k državam, ki bi se srečevale s Slovenijo z razumevanjem. Na eni strani pravijo Slovencem, da je za Jugoslavijo pot v Evropo zaprta, ker ima še nerešene

komunistom je odklenkalo

Predsednik skupščine Republike Slovenije je za Nedeljni Vjesnik med drugim rekel:

Komunistična partija v Sloveniji nima nobene možnosti, da spet prevzame oblast. Komunizem kot ideja ni propadel le v Sloveniji in Jugoslaviji, temveč v celotni Evropi in pravzaprav po vsem svetu.

Prav KP v Sloveniji, stranka prenoviteljev, se težko prilagaja novemu političnemu prostoru. Stranka je še danes nekakšen ideološki brezdomec, ki poskuša ostati na oblasti ali si prizadeva priti na oblast, dejansko pa nima nobene izkaznice za vrnitev na politično prizorišče.

Mladi člani te stranke zdaj poudarjajo, da nimajo nič skupnega z nekdanjo KP in da niso odgovorni za napake te partije ne za zločine, ki jih je, če smem tako reči, neposredno zagrešila.

To je res, a če se bodo odrekli tej dediščini, se bodo morali hkrati odreči tudi položaju, ki si ga je ta partija v preteklosti zagotovila in ga še danes v precejšnji meri ohranja.

težave, kot npr. Kosovo. Na drugi strani so Slovenijo in Hrvaško že zavrnilli prav zato, ker sta se hoteli od nje zaradi takih težav odcepiti. Od njiju vendar ni mogoče zahtevati, da bi z narodi, ki hočejo prostovoljno ostati komunistični, živeli dalje v eni državi.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 31. 12. 90.

S svojim gostiteljem iz Šalamen-
cev sva prispela v **Kuzmo**. Po ogle-
du prelepe cerkve gremo skupaj z
župnikom na kosilo k njegovi se-
strični. Moj Bog, cela pojedina,
kakor za svatbo!

*Vem, da se bo kakšen svetobež-
než pohujševal, a vseeno sem se
odločil, da zapišem jedilni list tega
kosila, to pa samo zato, da z njim
pokažem primer prekmurske go-
stoljubnosti. Preberite si ga: gove-
ja juha z zdrobovimi žličniki, kuha-
no goveje meso v gobji omaki in rez-
anci, dve vrsti pogače (sirova in
zeljnata), svinjska pečenka s sola-
to, torta, sadje (marelice in višnje),
kava, vmes pa kajpada odlično
belo vino in nepogrešljiva Raden-*

Mogočna Marijina cerkev
v Gradu na Goričkem.

po 45 letih križem kražem po Sloveniji

*ska. Ne, kadar se bom resno od-
ločil za hujšanje, gotovo ne bom
poskušal tega tukaj, pri teh tako
gostoljubnih ljudeh.*

Pojdimo dalje!

Ustaviva se v **Gradu**, kjer nama
prijazni župnik razkaže veličastno
romarsko cerkev Marijinega vne-
bovzeta. Zvem, da spada cerkev
med najlepše gotske spomenike
Pomurja. Lesen Marijin kip je iz
začetka 16. stoletja. Sedanji strop
ladje in silno posrečene svetilke po
stenah, ki imajo obliko poveznjenih
lončenih sit, je zamislil mojster
Plečnik. Zelo mi je všeč tudi Kre-
garjeva Sveta družina pri strans-
kem oltarju. Župnik me opozori, da
ima na njej sv. Jožef v rokah popot-
no palico, kar je pri upodobitvah sv.
Jožefa menda velika redkost.

Posloviva se iz Grada. Prijazni
župnik je nejevoljen, ker nočeva v
župnišče na brizganec, a čas
imava res skopo odmerjen, saj
imava za ta dan v načrtu še obisk
mnogih krajev.

Pot naju pelje na spodnji strani
vasi mimo kužnega znamenja Beli
križ in dalje mimo **Vidonec**, skozi
Mačkovce in **Vanečo** v **Mursko So-
boto**. Tik pred njo mi pokaže g.
Korči hišo g. Draga, člana naše
fare v Nemčiji: kakor sem vesel
pridnosti, da so si hišo zgradili, mi
pa ni nič manj hudo, ko vidim, da
so polknice spuščene. Bogue, kako

Plečnikova cerkev
v Bogojni.

si sami želijo domov, pa jim še vrsto
let ne preostaja drugega, kot da si
kruh služijo na tujem.

V Murski Soboti obiščeva moje-
ga dobrega znanca, župnika pri
cerkvi sv. Nikolaja. Iskreno vesel je
najinega obiska. Razkaže nama
cerkev. Sedanja stavba, ki je iz
začetka tega stoletja, vključuje
stari del zvonika in prostor okrog
glavnega oltarja iz 14. stoletja. Za-
nimiva je freska, ki prikazuje sv.
Trojico v obliki oprsa s tremi glava-
mi. Čudovit je mogočni lesteneč v
ospredju cerkve.

Potem si ogledamo župnijski
dom z učilnicami. V župnišču nama
— pri za Prekmurje nepogrešljivem
brizgancu — ob mojih vprašanjih v
nekaj potezah očrta življenje fare.
Ogromno dela imata s kaplanom,
preveč za dva človeka, saj morata

poleg vsega versko oskrbovati tudi veliko bolnišnico.

Pri tem mi prihajajo na misel primeri, ki sem jih srečal v življenju, ko je bil npr. v Argentini na župniji s 70.000 dušami en sam duhovnik. Vendar je to še nekam šlo, ker je bilo nedeljnikov le 4 %, s čimer se mu je dejansko delo precej skrčilo. V Sloveniji je pa nedeljnikov več, v Prekmurju še posebno.

Po svetu skušajo reševati vprašanje duhovnikove preobremenjenosti tako, da nastavljajo laiške sodelavce. A v Sloveniji je to za sedaj še nemogoče, ker Cerkev nima denarja za plačevanje le-teh. Kaj ni tudi iz tega razloga nujno, da dobi Cerkev v Sloveniji svojo posest vrnjeno?

Eno je gotovo: tako kot po svetu bo moralo tudi v Sloveniji slejkoprej priti do tega, da bo duhovnik opravljal samo duhovniško delo, vse ostalo pa bodo morali prevzeti drugi. Preutrujevanje duhovnikov ni in ne bo nikdar in nikjer na svetu rešitev.

O Soboti zvem nekaj zanimivosti: je najsevernejše mesto v Jugoslaviji; zaradi svoje središčne lege je dostopna v manj kot pol ure iz devetih desetih pomurskih večjih krajev; v njej se stikajo vse pomembnejše pomurske ceste.

Posloviva se in se odpeljeva proti vzhodu: skozi **Rakičan** in **Beltince** — kjer se spomnim svojega nekdanjega župnika Glavača, ki je bil odtod — v **Odrance**. Ogledava si osmerokotno farno cerkev sv. Trojice s središčno kupolo. Z veličastnimi, celostenskimi freskami jo je poslikal Stane Kregar.

Medtem je g. Korči že pripeljal v cerkev župnika, 80-letnega g. Kozarja, znanega ljudskega pripovednika, ki je na tej fari že 50 let. Poznava se, ker nas je pred leti obiskal v Nemčiji. Pripoveduje o tem, kako so gradili to cerkev. Prav letos je 25 let od nesreče, ko se je med gradnjo zrušila kupola in pod seboj pokopala osem ljudi. „Ljudska“ oblast je za nesrečo krivila njega, župnika — seveda, koga drugega naj bi, saj je bila „ljudska“, duhovniki so pa veljali za ljudske sovražnike — čeprav ni bil čisto nič kriv. Zanimivo

Podoba Svete družine, ki jo je naslikal Stane Kregar za farno cerkev v prekmurskem Gradu.

je, da so najbolj brez očitkov sprejeli nesrečo svojci ponesrečencev.

G. Kozar naju povabi v župnišče h kozarcu in nadaljnjemu klepetu. Pove mi, da sedaj piše deveto knjigo, ki bo pa tudi zadnja.

Treba je iti dalje. **Beltinci, Gančani, Bogojina.**

V Bogojini je že od daleč videti na dvignjeni terasi Plečnikovo cerkev z značilnim zvonikom, ki mi je neverjetno všeč. Staro znamenito gotško cerkev iz 14. stoletja je Plečnik ohranil tako, da služi sedaj za podkorno lopo in kor. Na masivni marmorni steber v ladji se opirajo štirje mogočni loki — prav to dvoje mi je posebno všeč, steber in loki — pa hrastov strop, olepšan s prekmursko keramiko. Glavni oltar je lesen, okrašen pa z lončenimi krožniki, vrči in vazami, a se mi zdi vse skupaj preveč načičkano — naj mi oprostijo veliki mojster in njegovi občudovalci.

Voziva se tik pod prvimi nastavki Goriškega proti zahodu: **Tešanovci, Martjanci, Puconci, Šalamenci.**

17. julija

Dopolodne obiščem **Mursko Soboto**. To panonsko mesto leži sredi ravne prekmurske ploskve, v bližini urejene struge Ledave in je kulturno, versko in gospodarsko središče Prekmurja.

Grem v muzej. Ta se nahaja v gradu. V parku pred njim rastejo visoki hrasti, brest in platane. V starinoslovskem, narodnostnem in kulturnozgodovinskem oddelku muzeja so razstavljene pomurske značilnosti.

on

bo še

Veličastna župnijska cerkev v Odrancih, ki jo je s pomočjo faranov zgradil tamkajšnji župnik pisatelj Lojze Kozar. Znamenita je zaradi veličanskih Kregarjev fresk.

na klancu

roman

„Seveda so stare fraze,“ je odgovoril učitelj mirno. „Kaj sem rekel, da mislim kaj novega? Da hočem delati kakšne eksperimente? Čisto po starem mislim delati in tudi tistih starih fraz, ki vem, da so stare, me ni čisto nič sram. Ko bi delal vsak po novem, kaj pa bi bilo? Le po ravni znani cesti, tako mislim, pridemo najdalj. Glavno je, da je človek resen in misli pošteno.“

„Ukvarjaš se popolnoma zastonj!“ je odgovoril Lojze. „Tak sanjač si, kakor si bil v Ljubljani, ko si sam imel komaj jesti, pa si študiral, kako bi pomagal drugim. Tako si pozabil, da si sam berač. A zastonj je študirati, pomagati se ne da . . . Povedal sem ti, kako sem živel. No, kaj misliš, da v meni ni bilo nikoli nič moči, nikoli nič energije, nič želje, da bi živel in pomagal sebi in drugim? Vsega tega je bilo dovolj in jaz sem se mučil in upiral. Rezultat? Ožuljene noge in od stradanja pokvarjen želodec . . . Ne da se pomagati, vse je obsojeno na žalostno smrt!“

Učitelj ga je pogledal začuden, skoraj je bil razžaljen.

„Ti gledaš sebe povsod, prijatelj. Ti si obsojen na žalostno smrt!“

Lojze je odgovarjal mirno, kakor da bi ne bilo nič trpkega v učiteljevih besedah.

„Sebe gledam povsod, seveda! Kdo gleda drugače? Jaz sem rojen na klancu, na klancu siromakov in pečat mi je bil vtisnjen na čelo že

Francka se je poročila s krojačem Mihovom. Zaradi revščine se je po nekaj letih družina preselila v kočo na klancu. Mihov se je zapil in ženo zasovražil. Odšel je na delo v svet in ni se več vrnil.

Tudi otroci so začeli odhajati: Tone učiti se za krojača, Lojze v šole, Francka služiti.

Mati Francka se je postarala. V hišo se je naselila revščina.

Vrne se Tone, bolan, in še tisto noč umrje. Pozimi pride Francka, blede in izsušena in revno oblečena, a kmalu spet odide v mesto.

Končno se vrača Lojze, suh, bolan, raztrgan. V prvi gostilni naletí na bivšega sošolca učitelja Krivca. Ta Lojzetu razlaga o svojem delu za narod, Lojze se pa iz tega dela norčuje, češ, revež bo zme-rom revež.

ob rojstvu, pečat berača, ki je obsojen na žalostno smrt. Zato, glej, je bilo zastonj vse moje upanje — če bi se dotaknil zlata, bi se spremenilo v oglje, kakor v tisti pravljici . . .!

„Fatalist! Ne verjamem ti, da bi se bil upiral. Če veš, da si obsojen, ne moreš imeti ne volje, ne moči — in sploh je smešno, da si se upiral, če si vedel, da si obsojen.“

„Nisem fatalist, stvar je drugačna. Zgodilo se je morda čisto slučajno, da sem spoznal svojo usodo . . . in koliko jih je, ki je ne poznajo, ki ne vedo, da so obsojeni. Nosijo ne čelu pečat, ki jim je bil vtisnjen ob rojstvu, in upajo in se mučijo do konca. Če pade človek desetkrat pod križem, vstane spet in se opoteka dalje. Jaz pa sem spoznal, da ni vredno vstajati več in da je boljše obležati na mestu.“

„Če misliš, da je tako boljše, ti ne morem ugovarjati. Zame je boljše, da se trudim. Če me razočara življenje danes, me razveseli morda jutri . . . Če misliš, da bi bilo tvoje delo brezuspešno, bi bilo seveda neumno, da bi delal.“

Razgovor je bil učitelju neprijeten, poklical je krčmarjevo hčer, ki je nesla kozarce skoz izbo.

„Gospodična Ana, zakaj ste nas pustili same? Prisedite malo!“

„Ali me ne poznate?“ se je nasmehnul Lojze.

Pogledala mu je pazljivo v obraz,

zardela je in oči so se ji razširile od začudenja.

Lojze je vstal in ji je ponudil roko.

„Tako pač niste mislili, da se bova srečala po tako dolgem času . . .“

In obema so se misli srečale, nekaj lepega se je zasvetilo iz preteklosti. Ona, polotrok, on mlad študent, sta sedela v izbi sama, sonce je sijalo zunaj. Sklonil se je k njej, jecljal je nerazumljive besede in vroče ustnice so se dotaknile ustnic, oba trepetajoča, zardela v lica, plašna kakor grešnika. Sedela sta z roko v roki, molče, in nista si upala pogledati v oči . . . To je zasijalo v življenje kakor žarek sonca, ki ga za trenutek odkrijejo oblaki. Zasijalo je in izginilo.

Zdaj je stal pred njo suh, bolan, raztrgan. Obraz se mu je spremeni, poraščen je bil, v licih so bile globoke jame, zoprne zareze so bile ob ustnicah . . .

Srečale so se jima misli. Ani se je stisnilo srce od žalosti, Lojze pa se je naglo streznil.

„Kod ste hodili tako dolgo?“

„Po svetu. Zdaj se vračam domov. Morda se vidiva še kdaj.“

„Kaj se poznata?“ je vprašal učitelj. Rdečica mu je bila stopila v lice.

„Od prej se poznavam,“ je odgovoril Lojze. „Takrat je bila gospodična še otrok in gospodje iz trga še niso zahajali sem.“

Pili so dolgo, toda pogovor ni bil zelo živahen.

Zunaj se je popolnoma razvedrilo, sonce pa je bilo že davno zašlo, vsa dolina je bila že v globoki senci.

Lojzetu je bilo vroče in omamilo ga je vino, ki ga ni bil vajen. Ko je vstal izza mize, se je skoraj opotekel.

Ana mu je dala roko v slovo, a bala se ga je in vesela je bila, ko je šel.

Njemu pa je bilo srce mehko od obilega vina in od spominov. Obraz mu je bil še bolj upal, oči so bile rdeče obrobljene, hotel je povedati v slovo nekaj lepega in ljubeznivega, toda jezik mu je bil težak in zapletal se mu je.

„Jaz grem zdaj umret, Ana!“ je dejal, ko je držal njeno roko.

Smehljati se je mislil prešerno, a smehljal je bil top in oduren. „Umret grem, Ana . . . in kadar . . .“

Misli so se mu zmedle. Učitelj je prišel mimo in se je zadel obenj, tako da se je Lojze opotekel v veži.

Vračali so se skupaj proti trgu. Hodá je bilo skoraj dve uri in hodili so hitro. Cesta se je bila že čisto posušila. Na nebu so se vžigale zvezde, a mesec še ni bil vzšel in temno je bilo.

Lojzetu je obraz gorel od vročine, v život pa mu je bilo mraz in veter je pihal skozi tenko suknjo. Spočetka je hodil malo težko in slabo mu je bilo, potem pa se je polagoma streznil in zaželel si je vselega pogovora.

„Vsi so obsojeni, vsi, prijatelj! Nič ne govôri! Jaz sem bil daleč po svetu in sem videl naše ljudi: vsi hlapci, vsi siromaki s klanca! Poglej njih zgodovino — tisoč let hlapčevstva! Tisoč let strašnega truda in nič niso dosegli . . .“

Učitelj ni odgovarjal. Lojzetu je bilo to zoprno in umolknil je.

Zvezde so svetile zmerom jasneje, na vzhodu se je belilo, vstajal je mesec in začelo se je lesketati srebrno na snegu, ki je pokrival vso dolino.

Noč je bila tako lepa, da je bilo Lojzetu mehko pri srcu. Hotel je zapeti fantovsko pesem, a glas mu je bil tako hripav in surov sredi tišine, da se ga je sam prestrašil. Tovariša sta hodila molče mimo njega.

„Kdaj pa sta se seznanila z Ano?“ ga je vprašal učitelj, ko so bili že blizu trga.

„Ej, kdaj! Ne bodi ljubosumen, kaj ne vidiš, kakšen sem? Na mrliča ljubosumen, tepec!“

Prišli so na greben nizkega holma in so se bližali klanecu. Tam je bilo vse temno, v trgu pa so še gorele luči.

Učitelj je pokazal na eno izmed zadnjih hiš v trgu, ki je stala malo više od drugih, od ceste vstran.

„Glej, tamle stanujem, kjer se svetlika od okna do okna. Gospodinja hodi z lučjo po izbah. Zdaj je v moji sobi, pogrinja najbrž mizo in pripravlja večerjo, zato, ker ve, da pridem domov.“

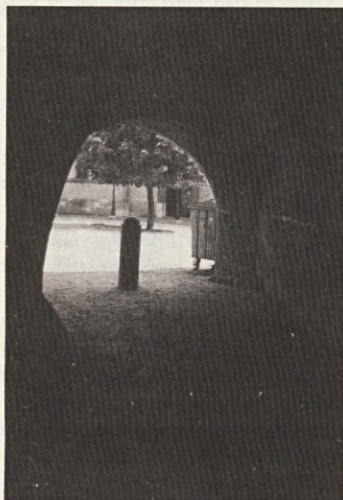
Lojzetu se je nekaj zganilo v srcu — prijazne sobe, prijazna gospodinja, belo pogrnjena miza in gorka večerja na mizi — mir v srcu in naokoli.

„Kaj misliš zdaj početi v trgu? Ali ostaneš tukaj?“ je vprašal učitelj.

„Sam ne vem. Dejal sem, da sem

Pogled na Celje s tamkajšnjega gradu.

Cestni prehod v Celju.

prišel samo umret, in morda se tako zgodi."

Poslovili so se in Lojze je stopal počasi proti klanecu. V tistem hipu, ko je ostal sam, se je izgubil zadnji ostanek umetne razposajenosti. Spomnil se je, da je blizu doma, in obšel ga je strah.

Stal je na cesti, pod sabo je videl trg, od daleč so se še glasili koraki tovarišev, ki sta hitela navzdol. Spreletelo ga je, da bi se vrnil, kamorkoli, brez smotra v noč. Brez smotra, kakor se je vračal domov. Vstal je bil nekoč in se je napotil proti domu, kakor da bi ga bilo prijel za roko. A zdaj, ko je bil blizu, je zagledal pred sabo vso preteklost, je zagledal samega sebe, kakor je bil v resnici.

Obsojen? Kdo ga je bil obsodil?

Zgrudil bi se in bi zajokal na glas — sam se je bil obsodil v tistem trenutku, ko se je domislil prvokrat, da je obsojen, in so mu omahnile roke in mu je omahnilo srce.

Spomnil se je potov, ko sta hodila z materjo v Ljubljano, in ni se smejal.

Čemu je bilo treba, da je ugasnilo tisto otroško upanje? Otroško je bilo, a bilo je obenem čisti studentec, ki je zajemal iz njega moči za trpljenje, za dolgo pričakovanje.

Takrat se ni videl. Ni videl svojce-

ga bolnega obraza, ne razcapane obleke, ni čutil, da je lačen . . . In ko se je bil obsodil, se je spoznal — videl si je na obrazu na vdrtih očeh, na splahnelih licih, da so mu dnevi škrti. Videl je svoje uboštvo na raztrgani obleki. Čutil je, da je lačen in da ne bo vse to nikoli minilo, zato ker je tako zapisano, da bo umrl sam, lačen in sredi ostudnega beraštva.

Kako se je to zgodilo? Kdaj se je to pričelo?

Pogledal je daleč nazaj. Odleglo mu je. Kesanje se je spreminjalo v tiho žalost. Odgovoril si je s tistimi besedami, kakor je bil odgovoril učitelju.

„Nikoli še ni rodil osat žlahtnega sadu. Raste samo zategadelj, da ga populijo osli.“

Gledal je na klanec, na kopo hiš, ki so se tiščale skupaj kakor čreda prestrašenih ovac. Ena sama medla luč se je svetlikala iz teme.

Gledal je in kakor da bi videl skozi slamnate strehe, skozi razpadla zidovja. Nizke, zatohle izbe. Vlažne stene, samo nad posteljo sveta podoba, morda glava Kristusova, s trnjevo krono in krvavimi kapljami na čelu. Pohošva ni. Ljudje spe na tleh, na cunjah, in s cunjami odeti. Obrazi suhi, potni. Mož sope na glas, napil se je bil žganja in leži z razgaljenimi prsi, smrdeča sapa polni težki vzduh. Otroci imajo starikave obraze. Komaj so prišli iz zibke, pa se jim čelo guba, lezejo obrvi na oči, lica upadajo. Žena ne spi. Legla je, a ko je bil zaspal mož, je vstala in sedi na klopi ob peči, kolena povzdignjena skoraj do obraza, glavo oprto v dlani . . .

Hiša za hišo, vse izbe so enake. Zrak je samega beraštva poln. Beraštvo v pogledih, v besedah, v srcu, beraštvo in ponižnost, nezupanje, beraštvo brez konca. Komaj utriplje mlado srce, že srka beraštvo, trpljenje in skrbi iz materinih prsi . . . , srka nemoč, vdanost in ponižnost, vdanost v hlapčevstvo, nemoč za življenje . . . Raste — in hodi z upognjenim životom, oči uprte v tla, rojen hlapec. Lahko je vesel in razposajen, lahko si pridobi bogastvo — v svojem srcu osta-

ne hlapec, v vsem svojem nehanju. Na klanecu je bil rojen in nihče mu ne izbriše tega pečata.

Gledal je in klanec se je čudovito širil pred njegovimi očmi — od vzhoda do zahoda se je razprostiral, od juga do severa, holmi so se razmaknili. Klanec siromakov je bila vsa prostrana pokrajina pred njim, po vsej prostrani pokrajini so hodili ponižno sključeni, vdani siromaki, ki jim je bilo siromaštvo v srcu in ki so bili v srcu siromaki, če so se veselo smejali in če so imeli rdeče obraze in pošteno obleko. Neizmeren klanec siromakov je bil pred njim in narod hlapcev je stanoval na klanecu.

„Obsojeni na smrt — ves trud, prijatelj, je brezuspešen in zato neumen. Preobleci jih na zunaj, v srcu so hlapci in obsojeni na smrt . . .“

— — —

Truden je bil, noge so se mu tresle, bližal se je počasi in strahoma. Nekje so zaškripale duri, iz hiše se je oglasil vik in surov prepir — mož se je bil vrnil pijan iz krčme.

Prišel je do domače hiše. Okna so bila slabo razsvetljena. Stopil je k zidu, da bi videl v izbo, toda okna so bila zagrnjena s temnimi cunjami in luč je bila odvit, svetila je dremaje.

Nerazumljiva bojazen ga je obšla. Stopal je po prstih po temni veži, iskal je kljuko in odprl je duri oprezno.

V izbi je bilo več ljudi in govorili so šepetaje. Vsi so bili obrnjeni od njega in opazili so ga šele, ko je zaprl duri za sabo in stopil prednje.

„Jaz sem, ljudje božji!“

S postelje se je dvignila glava.

„Lojze!“

Mati se je oprla siloma na obe roki in se je sklonila v postelji.

Lojze je stopil k njej, približal se je njenemu obrazu, tako da je začutil bližino njenih lic, in silna bolečina mu je rezala v srcu.

„Kod si hodil toliko časa, Lojze? . . . Kako sem te čakala!“

Slišal jo je komaj, skoraj ni bilo glasu iz prsi in samo ustnice so se gibale. Gledala mu je nepremično v obraz in smehljala se je.

„Vedela sem dobro, da prideš, pa mi niso hoteli verjeti . . . Sedi sem-kajle k postelji, Lojze . . .“

V izbi so bili čevljar in njegova žena, pisar in dvoje žensk.

Na mizi poleg postelje so stale različne steklenice. V eni je bilo drago vino, ki ga je bil prinesel čevljar. Nihče ni vedel, kje je dobil denar zanj.

„Zdaj ima sina!“ je dejal čevljar. „Zdaj gremo lahko spat.“

Oči je imel zaspane in zdehalo se mu je — čul je bil prejšnjo noč z ženo do jutra.

Gostje so se dvignili in so se poslovili. Mati se ni ozrla nanje. Oči so bile uprte v Lojzeta, ki je stal ob postelji ves blede.

Ko so se zaprle duri, je sedel k postelji, prijel je materino roko in se je naslonil s čelom nanjo.

Mati je dvignila levico. Hotela je pogladiti sinu razmršene lase, a roka je bila preslaba in je omahnila na odejo.

„Tako dolgo te ni bilo, Lojze!“

„Kaj je z drugimi, mati?“

„Vsi so umrli.“

Lojze se je spet naslonil na materino roko, ki je bila mrzla in potna.

Mati je obrnila glavo tako, da mu je videla natanko v obraz. Njeni pogledi so drseli po njegovih suhih rokah, po obleki, po ovratniku.

„Dvigni se malo, Lojze, skloni se k meni, da te vidim.“

Sklonil se je in bilo mu je mraz, ko je čutil čisto blizu na obrazu dvoje svetlih, velikih, vprašujočih oči. Kakor dvoje nožev so mu segali pogledi globoko v misli, v srce.

Ko je dvignil glavo, se je obrnila mati od njega in oči so se zatisnile.

Strah ga je bilo in dotaknil se je z dlanjo njenega čela.

„Mati!“

Pogledal je, a pogled je bil poln trpljenja in usmiljenja.

„Kod si hodil, da si prišel tako bolan, da si prišel umret?“

Skril je obraz v odejo in je zajokal kakor pred mnogimi leti, ko je skril glavo v materino naročje, kadar mu je bilo pusto in težko . . .

Ko ga je ugledala pred sabo v motni megli, ki je bila pred njenimi očmi, je videla njegovo življenje in

življenje svojih otrok in svoje življenje . . .

Mrak je bil v sobi. Luč je gorela slabo in materi se je zdelo, da ugaša.

„Privij svetilko, Lojze! Prilij olja!“

Lojze je stopil k mizi in je privil svetilko, da se je razlila po izbi bela svetloba.

„Ali si napravil luč?“

„Saj je svetlo, mati?“

Ni mu odgovorila. Zdelo se ji je, da je v izbi mrak in neprijeten ji je bil sivi pajčolan, ki ji je visel neprestano pred očmi in ki ga ni bilo mogoče odgrniti . . .

Mrak je bil v izbi, pusta tišina je bila. Komaj je čula mati sinovo dihanje, a zdelo se ji je, da prihaja od daleč, od duri . . .

V vročici so ji misli čudno kolebale, vstajale so in so se nenadoma pogrezale, prišle so in so hušknile mimo — kakor da bi nosila svetilko po izbi in bi švigale sence od stene do stene, po tleh, po stropu . . . Stegnila je roko, hotela se je dvigniti v postelji.

„Počakajte, ljudje božji!“

Toda niso čakali — voz je drdral dalje, voznik je gonil in se je smejal. Tekla je za vozom, čevlji so se ji bili odvezali, sezula se je in tekla bosa, noge so krvavale, kri se je mešala s prahom.

„Čakajte!“

Kakor za šalo je voznik malo ustavil.

Romarice, ki so bile na vozu, so se hudobno smejale: „No, teci, teci, teci zdaj!“

In Francka je tekla, poskakovala je z ranjenimi nogami, že je prišla do voza, prišla se je z obema rokama — toda voz je sunil, švignil je dalje in Francka je padla, udarila se je s čelom ob kamen in je obležala . . .

Lojze je brisal materi z robcem potno čelo. Izza polodprtih trepalnic so gledale bele oči, bolna rdečica je gorela na razbeljenih licih, ustnice so se premikale.

„Mati!“ je šepetal in tresel se je od strahu in bolečine.

„Pridi! Kaj sem ti storila, da ne prideš?“ je prosila Francka in je čakala na samotni poti v mrzli jese-

Značilna stara uličica
v Celju

ni, ko je kapljalo z golih črnih vej na razpletene lase.

A ni ga bilo. Čakala je do noči in ni ga bilo . . .

Zakričala je od groze — tam iz svetle izbe je pogledal hudodelski obraz, ustnice so se nasmehnile odurno, oči so se svetile, kakor da bi stal z nožem pred njo; in na zofi je sedela lepa dama, gosposko opravljena; z ramen ji je bil zdrsnil dolgi plašč . . . Tako ji je bil iztrgal srce iz prsi in je pozabil nanjo.

Odprla je oči in Lojze se je nagnil k njenim ustnicam.

„Daj mi vode, Lojze!“

Nalil je vode, steklenica se mu je tresla v roki . . .

Omočila je ustnice, ki so bile suhe in razpokane, ožgane od vroče sape . . .

„Deni mi to stran, Lojze!“

Tipala je z roko po prsih, ustnice so se bolestno nategnile, čelo se je nagubalo . . .

Velik namen je ležal na odeji, na njenih prsih, in komaj je dihala pod njegovo silno težo. Nato se je spremenil kamen v široko skledo, ki se je kadilo iz nje. Dim je plaval proti stropu in je kmalu napolnil vso izbo. Ležala je mirno, da bi se skleda ne prevrnila, in neprijetno ji je bilo, ko niti z roko ni smela ganiti . . .

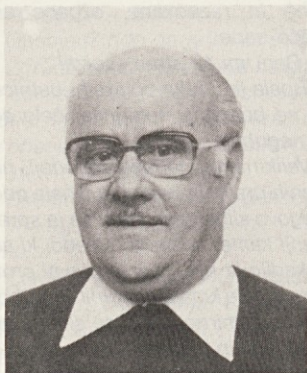
bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

V dneh 7., 8. in 9. decembra je ves zahodni del britanskega otoka in severno Irsko zajel snežni vihar, kakršnega že dolgo ne pomnijo. Veliko mest in naselij je ostalo več dni brez elektrike in vode. Razmere so bile zelo kaotične. Sredi najhujše zmešnjave in ko je vihar najbolj divjal, pa je prišel čas *poroda*

Pokojni Vinko Žagar je odšel v večnost 11. 12. 1990 v Hengoedu (J. Wales)

Novorojenček, ki je prišel na svet v snežnem viharju dne 8. decembra 1990, v krogu svoje družine in dedek Vinko Gosar.

hčerki našega rojaka iz Coventryja, Vinka Gosarja. Dober dan ali dva pred začetkom viharja so jo vrnili iz porodnišnice, češ da je malo prezgodaj prišla na porod. Toda njen čas je prišel ravno tedaj, ko niti ambulantni avto niti policijsko vozilo z babico nista mogla blizu porodničnega doma. Z največjo težavo je uspelo šele britanski vojski dokopati se do doma porodnice s posebno težkim landroverjem, iz katerega so potegnili potrebno električno energijo za luč, ki je bila nujno potrebna pri babičini pomoči, saj je bila hiša v popolni temi. V največjih vremenskih težavah, sredi snežnega viharja, se je rodil popolnoma normalen in zdrav fantek, vnuček Gosarjevega Vinka — veselje sestic, staršev in starih staršev. Dogodek je bil naslednjega dne opisan in fotografiran v vseh dnevnih časopisih Coventryja in Birminghama.

Vsi slovenski rojaki smo veseli srečnega zaključka tega izrednega dogodka in čestitamo materi in vsej Gosarjevi družini ter želimo dečku naj srečnejšo prihodnost.

S tega sveta je *odšel v večnost* zvesti član naše slovenske katoliške skupnosti v Walesu ter dolgoletni naročnik Naše luči Vinko Žagar. Vinko se je rodil pred 66 leti v Ljubljani in v vojni vihri je skupaj s tisoči drugih odšel iz domovine. Leta 1947 je prispel v Anglijo kot „prostovoljec“ in ves čas do upokojitve, pred komaj poldrugim letom, delal v rudnikih v južnem Walesu v okolici Hengoeda. Ustvaril si je dom in z ženo

Rozo sta vzgojila tri hčerke, ki so zdaj že poročene.

Še kakšen dober mesec ali dva pred smrtjo sta z ženo obiskala rodno Ljubljano. Po vrnitvi se mu je zdravstveno stanje poslabšalo, saj je že nekaj časa trpel za mučno boleznijo. Dne 11. decembra 1990 je Vinko zaspal v Gospodu. V soboto, dne 15. decembra, se je od njega v cerkvi in na pokopališču v Bargoedu poslovilo veliko število slovenskih rojakov in prijateljev ter znancev drugih narodnosti, saj je bil Vinko pri vseh zelo priljubljen zaradi svojega lepega značaja.

Ženi Rozi in hčerkam izrekamo v imenu Slovenske katoliške misije v Londonu iskreno sožalje in zagotavljamo molitve za Vinkov večni pokoj, kakor tudi za žalujoče, da bi naši tolažbo pri Bogu, ki je naše edino upanje v najtežjih trenutkih našega življenja.

avstrija

PREDARLSKA

Darovi za poplavlence: V prvi številki letošnjega Ognjišča je v rubriki Naši preizkušani bratje poročilo o invalidu Antonu Matkoviču, ki ga je prizadela novembrska povodenj. Voda mu je zalila hišo, kletne prostore in uničila mnoge stvari. Med drugim mu je voda zalila tudi avto. Ko ga je peljal k mehaniku, je ta ugotovil, da je treba očistiti

motor, električna ni delala, sedeži uničeni in razmočeni. Stroški bodo zelo veliki in sam tega ne bo zmogel. Avto mu je pa nujno potreben za različna opravila. Odločili smo se, da zbrani denar pošljemo v ta namen. Prispevke smo oddali po božičnih praznikih na Ognjišče v Ljubljani za invalida Antona. Kolikor je še kdo pripravljen kaj darovati, lahko še vedno prispeva v ta namen. Naknadno so še darovali: E. Felbar 500,—; P. Fras 300,—; M. Röger 500,—; Hämmerle 500,—.

Darovalcem se lepo zahvaljujemo!

LINZ

Visok obisk slovenskega zastopstva. — Z velikim veseljem smo 19. 12. 1990 sprejeli obisk slovenskih zastopnikov na Dunaju v našem centru v Linzu. Obiskala sta nas vodja slovenskega zastopstva in državni poslanec Karel Smolle in vodja kulturno-informacijskega oddelka dr. Borut Sommeregger. Ob zastopnikih smo imeli občutek, da nam je mati Slovenija poslala po dolgem času pozdrav ljubezni in priznanje, da smo tudi mi njeni otroci, ki jo nad vse ljubimo in da nismo njeni sovražniki, za kar so nas imeli dolga leta. V imenu slovenske skupnosti v Linzu (ob navzočem cerkvenem odboru) jih je pozdravil predsednik skupnosti Zore in se jim zahvalil, da so se zavzeli kljub vsem težavam tudi za nas. G. Smolle nam je dal tudi denarno pomoč za naš klub.

Dne 9. 12. 1990 nas je obiskal sv. Miklavž. Obdaroval je 13 otrok. Osem jih je pa manjkalo. (Večina zaradi bolezni.) Za predne je imel s seboj kar dva parkeljna. Lepa hvala sv. Miklavžu in se mu priporočamo še za drugo leto.

Božični prazniki so bili prav dobro obiskani. Za božičnico, na dan sv. Štefana, nam je najprej župnik z duhovnim nagovorom poudaril pomen božičnih praznikov. Nato nam je ga. Silva prebrala božično zgodbo Franca Finžgarja. Nad vse sta nas pa iznenadila brata Boris in Dominik Ribič. Zaintrigirala sta nam na piščalki in orgle štiri pesmice. Lepa hvala otrokom in očetu Zlatku, da jih je naučil tako lepe melodijske. S pesmijo Sveta noč smo zaključili božičnico.

Klub je pripravil lep večer z jedačo

*Miklavževanje
v Linzu 9. 12.
1990.*

in pijačo. Ga. Schweighoffer je napekla tudi potice, da nam zares ni ničesar manjkalo. Ostale žene so prinesle tudi drugih dobrot. G. Zlatko in Ludvik Sadl sta nam zaigrala na harmoniko, da so poskočili tudi tisti, katere rade noge bolijo. Bog plačaj vsem skupaj!

G. župnik Počivavšek je obiskal in podelil zakramente ge. Milki Kerec. Po težki bolezni na srcu in možganski kapi ji ni več mogoče priti na noge. Možu Antonu lahko samo Bog plača za njegov trud in potrpežljivost, ki mora kljub delu v tovarni narediti še vse delo doma. Želimo ji zdravja in okrevanja!

Tudi mi žalujemo za prevz. g. škofom Leničem. Ob smrti g. škofa Stanislava Leniča je tudi nas močno prizadela vest o njegovi smrti, saj je bil dolga leta izseljenski škof in birmal precejšnje število naših otrok. Po njegovi zaslugi smo tudi dobili v Linz g. Cirila Lavriča, ki je skrbel 22 let za nas v Linzu in nas je postavil tudi na noge in nam zapustil

g. Ludvik Počivavšek

močno podlago. Pri pogrebu 8. 1. 1991 je Gornjo Avstrijo zastopal prevz. g. škof Eichern. Slovensko skupnost iz Linza sta pa zastopala g. Lavrič in ga. Antonija Zore. Gospod naj mu poplača vse dobro v večni slavi in naj počiva v miru.

SALZBURG

Že kar dolgo je tega, kar je prišel za slovensko skupnost v Salzburgu in Linzu nov, mlad duhovnik. Na rožnovensko nedeljo, 7. oktobra, ga je „vhlevil“ (beri: inštaliral) nacionalni delegat za v Avstriji živeče cerkvene slovenske skupnosti g. Anton Štekl z Dunaja. Linčani so ga z velikim veseljem in navdušenjem sprejeli, tudi v narodnih nošah in z lepim šopkom cvetic.

Ludvikovo ime ste že doslej v Naši luči nekajkrat zasledili v poročilih iz Linza. Da vam bo bolj pred očmi, objavljamo še njegovo sliko. Ludvik Počivavšek se je rodil 2. septembra 1958 v Podčetrtku, v družini petih otrok. Ima dva brata in dve sestri. Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju. Po končani osemletki se je vpisal v Slomškovo dijaško semenišče v Mariboru in tam obiskoval I. gimnazijo. Po gimnaziji je nadaljeval študij na teološki fakulteti v Ljubljani in v Mariboru. Ker je zdrav in normalen fant, je moral odslužiti tudi vojaški rok. V zadnjem letu študija je poučeval verouk v Limbušu pri Mariboru. Na praznik svetega Petra in Pavla leta 1984 je v mariborski stolnici prejel mašniško posvečenje. Prvo njegovo kaplansko mesto je bilo v Celju pri sv. Danijelu. Tam je deloval šest let. Zadnje leto je poleg

tega upravljal tudi župnijo sv. Valentina na Žusmu.

Poleg dušnega pastirstva za slovenski skupnosti v Linzu in Salzburgu nadaljuje še študij psihologije na naravoslovni univerzi v Salzburgu.

DUNAJ

Spet se je nabralo nekaj novic, nekatere od njih so že precej stare, že od septembra. Vsako leto organiziramo tim. *Cecilijin izlet*. Čeprav je god sv. Cecilije šele 22. novembra, smo datum prehiteli in imeli izlet (dvodnevni) že 15. in 16. septembra, tokrat na Madžarsko.

Kot vsako leto smo tudi letos 22. in 23. septembra pripravili *boljši trg* (prodaja perila, obleke, čevljev, tehničnih artiklov, športnih predmetov, knjig in igrač), da smo dobili vsaj nekaj denarja, ki ga letos predvsem potrebujemo za popravilo vlažnih prostorov v dvorani.

Tudi letos smo dejavno sodelovali pri *akademiji narodov*, 29. septembra. Za uvod je igral naš 17-članski tamburaški orkester, na koncu pa je igral naš slovenski ansambel Comet. Ob njegovih melodijah so se zavrteli ljudje številnih narodnosti.

Naslednji dan, 30. septembra, smo v dunajskem 10. okraju v veliki cerkvi sv. Antona sodelovali pri *maši narodov*. Kvintet je zapel Gospod, usmili se, alelujo s spevom in Jagnje božje. Za obhajilo pa smo peli slovensko evharistično pesem.

Ljudje v naši skupnosti z veseljem pričakujejo *oktobrsko trgatveno veselico* s srečolovo. Tokrat smo jo priredili 20. oktobra. Čeprav je bila udeležba manjša kot sicer, je bilo vzdušje silno prijazno v zadovoljstvo vseh. Kakor v vseh slovenskih skupnostih po svetu se tudi pri nas žrtvujejo v glavnem eni in isti ljudje, pripravljajo jedačo, strežejo pijačo in sploh nosijo odgovornost, da vse lepo poteka. Ob tej priliki se vsem tem prisrčno zahvaljujem.

Vsekakor je treba omeniti tudi to novico, da *nas* je 1. novembra *zapustil* dosednji *pastoralni asistent* mag. Anton Levsek. Uradno smo se poslovili od njega 25. novembra, ko mu je po maši ubrano zaigral tamburaški orkester.

S 1. decembrom je uradno zavzel njegovo mesto nov *pastoralni sodelav*

vec Ciril Ogorevc, star 33 let, visoke postave, z brado in očali (ta opis zato, ker nimamo slike, ne pa zaradi ženitvene ponudbe).

V nedeljo, 9. decembra, smo po maši v nabit polni dvorani pričakovali Miklavža in krampusa ter Luciferja. Iznenadili pa nas je prihod nebeškega ključarja sv. Petra, za njim pa še krampus s plesnim zborom parkeljnov. Vsekakor vsa prireditve je bila zanimiva in povsem nova, zamisel in organizacija novega pastoralnega sodelavca.

S ponosom lahko objavimo tudi velik *obisk* samega *ministrskega predsednika* naše svobodne domovine Slovenije Lojzeta Peterleta. 11. decembra smo se zastopniki Slovenskega pastoralnega centra na Dunaju lahko z njim sproščeno pogovarjali v prostorih Korotana (slovenski dom za študente).

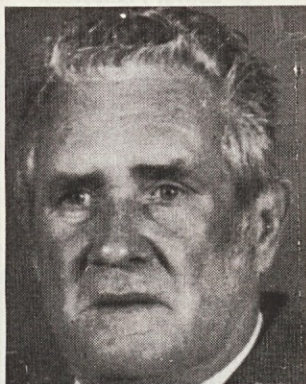
belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Naknadno sporočamo, da je 1. marca lanskega leta *umrl* g. Toni Cudrig iz Hautrage, beneški Slovenec. Rodil se je 31. 12. 1924 v vasi Sovodnje, beneška Slovenija. Bil je upokojen rudar. Rad je prihajal često na slovenske veselice v Gilly in se večkrat udeleževal naših romanj. Njegovi ženi ge. Mariji Gnezda, sinu ter ostalim sorodnikom naše sožalje!

V soboto, 3. novembra 1990, je *peljal pred oltar* svojo izvoljenko, gđc.

Pok. Toni Cudrig iz Hautrage

S poročnega slavlja v Wanfercée-Baulet: gđc. Martine Leroux in g. Robert Škrbinc.

Martine Leroux, g. Robert Škrbinc iz Wanfercée-Bauleta. Poročni obred je seveda imel izs. duhovnik, ki je ženina ob rojstvu krstil in tudi prisostvoval poroki njegovih staršev g. Jožeta in ge. Malke Mlakar leta 1960. Mnogo dobrih želja obema na njuni skupni življenjski poti.

Letos smo zelo lepo praznovali *božični dan*, saj je bil povezan s plebscitom v Sloveniji. Tako lepega božiča že dolgo nismo imeli!

Tudi letos bo tradicionalna *„slovenska VESELICA — 91“* v soboto, 27. aprila 1991, v Gilly-Haies, nekaj dni pred prvim majem. Že sedaj si rezervirajte datum! Več o tej prireditvi kasneje.

LIMBURG-LIÈGE

Okrog božiča smo imeli polno dejavnosti. Naše najmlajše je obiskal sv. Miklavž. Slomškov pevski zbor je čudovito prepeval na sveti večer, na sveti dan in pri božičnici naslednjo nedeljo, kjer je Biba šola s svojim programom vse navdušila. Hvala ge. Anici in g. Poldetu za skrb, ki jo posvečata naši mladini. Božične in narodne pesmi je

Slomšek vzorno predstavil tudi pred flamskim občinstvom v Kesselu.

Naš dom je za svoje sodelavce lepo pripravil silvestrov večer.

In jutri? Naš narod se pripravlja, da si bo sam krojil svojo usodo.

Bo uspel? Brez dvoma! Pod pogojem, da bo znal s pametjo in pridnostjo premagati tisoč težav. Mi lahko najuspešneje pomagamo s tem, da na svojem področju nastopamo kot odgovorne osebnosti in se v očeh tujega sveta predstavimo kot ljudje, ki vedo, kaj so in kaj hočejo. Svojo solidarnost z narodom v domovini moramo pokazati v dejanjih.

Zato do onemoglosti ponavljamo: Gospod, pošlji nam mož in žena, mož in žena duha, srca, značaja in dejanji!

Dom srečanja na sv. Višarjah.

V Limburgu po hišah pobiramo prispevke za *Dom srečanja*. Ker nas je malo, vsota, ki jo moramo zbrati za Dom, pa je velika, smo bili prisiljeni prositi, naj bi prispevek ne bil manjši od 1000 belgijskih frankov; rajši več kot manj in bolje danes kot jutri...

Iskrena hvala vsem, ki so že darovali ali pa še bodo!

Bolj oddaljeni lahko prispevek pošljejo duhovniku ali naravnost v Gorico na Banca agricola, konto 44490, 34170 Gorizia, Italija.

Pripišite, da je denar namenjen za Dom srečanja na Višarjah.

Mladi rod: V Houthalenu se mladi starši ter stare mamice in očetje veselijo zdravih in lepih otročičev. Čestitamo! Upamo, da se bodo iz njih oblikovale močne in plemenite osebnosti.

Eisden: V družini Klausa Frielinga in Ivonne Cuzi imajo sinčka Jordyja, v

Hrvatska folklor-na skupina iz Liega je lepo obogatala XXX. slovenski dan v Belgiji.

družini Alojza Cuzija in Marlene Penders pa sina Julienu in hčerko Stefanie.

Iskreno čestitamo in želimo vso srečo pri vzgoji.

Novo ognjišče: Bivša članica Vesele mladine gdč. Jožica Pušnik se je v Švici poročila z g. Robertom Giehlom. Čestitamo in voščimo vso srečo!

Naši ranjki: V Maasmechelenu je velika množica spremljala na zadnji zemeljski poti g. Karla Tisnikarja, ki se je pred 60 leti rodil v Št. Vidu.

Ranjki Karel je bil dober človek in priden delavec. Često je nosil zastavo društva sv. Barbare. Vdovi ge. Darinki in družini izrekamo krščansko sožalje.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Božični prazniki so bili letos za Slovence še posebej veseli: po dolgih letih je bil letos božič tudi doma priz-

nan praznik, čigar slovesnost so ljudje še globlje doživeli, ker so se 23. 12. z zgodovinskim plebiscitom množično (88,7 %) izrekli za samostojno in neodvisno Slovenijo. Tudi v Parizu, kamor je prišel za praznike pomagat pater Franc Kežjar iz Slovenije, smo lepo praznovali božič. V molitvi smo se zahvaljevali z vso Slovenijo, molili pa tudi za vse naše bolnike in njihove družine, pa seveda za vse naše rajne, kjer smo se spomnili zlasti g. Flisa, za katerim nam je vsem žal.

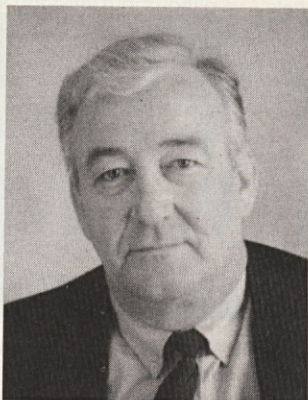
*Lepe jaslice, ki sta jih v cerkvi pripravila Janeza, in druge, ki jih je v dvorani pripravil versajski Janez, so nas na zunaj spominjale, da smo v božičnem času. Na Silvestrovo smo se najprej pri večerni maši zahvalili za vse leto, nato pa v prijetnem domačem vzdušju, ki so ga poživljali Pariški slavčki, v okusno okrašeni dvorani dočakali novo leto. Ko se zahvaljujemo vsem, ki so pripravili prijeten večer, vabimo na *pustno srečanje*, ki ga Društvo Slovencev prireja v soboto, 9. februarja: ob sedmih bo v cerkvi maša, nato pa srečanje v dvorani, saj je od časa do časa potrebno, da najprej Bogu in potem drug drugemu zaupamo svoje težave ter si nabereemo novih moči.*

Smrt Franeta Penka

Par dni pred božičem nas je vznemirila vest, da so morali nujno prepeljati v bolnico g. Franeta Penka iz Herlayja. Z družino smo upali, da se bo stanje izboljšalo, pa je 27. decembra umrl, star komaj 54 let. Pokojni je prišel v Francijo aprila 1957. S svojo sposobnostjo in s svojo močno voljo, ki je tudi ni ubila nesreča pri delu, si je priboril lepo delovno mesto in si zgradil v Herblay velik in prijeten dom, na katerega je bil upravičeno ponosen. Vedno se je zanimal za slovenske zadeve in je v svojem krogu uspešno gojil in ohranjal

Mladi rod v Houthalenu. Od leve: Tatjana in Alisa Mrgole, Nejka Rak ter Jordi, Jonas in Wendi Oštir.

Pokojni Franc Penko iz Herlayja.

slovensko zavest. Pogreb je bil 31. decembra dopoldne v Clichy, v cerkvi, ki jo je zgradil sv. Vincencij Pavelski. Rojaki in francoski prijatelji so prišli res v velikem številu, da so se poslovili od pokojnega in s tem pokazali, kako so ga visoko cenili.

Mašo in pogrebne obrede je vodil prelat Čretnik v spremstvu patra Kejžarja. Skoro vsi so ga pospremili tudi na pokopališče v Herlay, kjer čaka Gospodovega vstajenja. V lepem številu so prišli rojaki tudi k maši v Chatillon na praznik Razglašanja Gospodovega, ko smo molili za pokojnega Franeta in njegovo težko preizkušeno družino. Gospé Ivanki, hčerki Carmen in njeni družini ter Izabeli in vsem Penkovim izrekamo svoje iskreno sožalje. Naj nas tolaži vera, da bomo ob vstajenju zopet prišli skupaj.

Vsem, ki so nam ob smrti našega ljubljenega moža, očeta in brata Franeta stali ob strani v tej težki preizkušnji ter nam pomagali, vsem, ki so z venci in s svojo udeležbo pri pogrebu in pri spominski maši pokazali, da delijo z nami našo žalost, se toplo zahvaljujemo.

Ivanka, Carmen in Izabela
v imenu vseh Penkovih

Smrt škofa Stanislava Leniča

4. januarja zjutraj je v Ljubljani umrl škof Lenič, ki je bil dolga leta zadolžen za slovenske izseljence po svetu. V Pa-

rizu je birmoval slovenske otroke leta 1971, 1976 in 1979. Na drugem mestu berete o njegovem življenju, saj je bil živi pričevalec grozot povojne dobe.

Na praznik Razglašanja Gospodovega smo molili za njega, naj mu Vsemogočni obilo povrne njegovo neomajno zvestobo v težkih časih.

FONTAINEBLEAU (Seine-et-Marne)

Na Štefanovo je v avtomobilski nesreči pri Fontainebleau zgubil življenje Boris Demšar, star 51 let. Pokojni je bil rojen v Sallauminesu in je dejal kot inženir pri IBM. Pokopan je bil 29. 12. v Fontainebleau. Njegovi družini, sestri Mariji, slikarki, in bratoma Toniju in Emilu naše sožalje.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Zaradi zgodnje velike noči začnemo postni čas že 13. februarja. Naj bi bili to dnevi resnične spreobrnitve in globoke notranje obnove.

Novo leto začenjamo z žalostnimi novicami. V Asnieresu pri Parizu je 15. decembra *nenadoma preminil* g. Michel Gregorčič, v svojem 42. letu življenja. Po poklicu trgovski potnik je oddaljen od svojih trdo služil vsakdanji kruh, kar mu je izpodkopalo njegovo že itak slabo zdravje. Pokopan je bil v cerkvi sv. Martina 22. decembra v krogu svojih domačih, rojakov in številnih prijateljev. Materi, bratom in ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje. Naj se spočije v Gospodu od svojega truda!

Na sam božični praznik je v zgodnjih jutranjih urah Božje Dete povabilo v *večno domovino* g. Jeana Meršaka, starega 69 let. Na težki rudarski boleznici je bolehal že več let, vendar nas je njegov nenadni odhod presenetil. 28. decembra smo se v slovenski kapeli Matere udeležencev od njega poslovili ob veliki udeležbi rojakov in prijateljev. Naj mu bo Gospod za vse, kar je do brega storil, bogat plačnik!

Ženi, otrokom z družinami in ostalim sorodnikom naše krščansko sožalje!

AUMETZ

V nedeljo, 9. decembra 1990, je bilo v Aumetzu *miklavževanje* v veliki občinski dvorani.

Že pred poldnem so prihajale dru-

žine in so se srečevale s sorodniki, prijatelji in znanci in si rezervirale pri mizah prostore. Tako bi si imeli mnogo več povedati, bolj po domače in si postreči tudi s smešnicami in vseh vrst zanimivostmi. In bi ure potekale bolj veselo in bi kosilo bolj teknilo.

Ob pol enih so začeli servirati predjed, meso in sočivje in kmalu za tem glavno jed: golaž, meso posebej z omako in krompir posebej. In vsakdo si je vzel, kolikor je bilo prav, da ne bi imeli drugi premalo. Potem, če bi še ostalo, pa še kaj. Prišla je na mizo tudi dobra kapljica: belo in rdeče vino, boljše vrste. In že so tudi z „odra“ prihajali moški in ženske, ki so delili kuvrte-srečolov. In je bilo veselja in smeha in iznenadenj, tudi neprijetnih. Toda kuvert je bilo še in še in denarja tudi in ponovno in ponovno so ljudje poskušali srečo . . .

Ob 16. uri je prišel Miklavž in razdelil pakete otrokom in članom društva. Iz kuhinje pa so poslali potico in kavo za malico oziroma za sklep kosila . . .

Zbor je za konec prireditve pod vodstvom Andreja Pišlarja zapel še nekaj prav lepih slovenskih in francoskih pesmi.

Ljudje so odhajali z občutkom, da je bilo lepo in da se je vse le prehitro končalo.

AIX-EN-PROVENCE

Z letošnjim šolskim letom smo spremenili kraj naših srečanj pri slovenski maši. Iz Marseille-Eouresa smo se preselili v Aix-en-Provence v cerkev St. Esprit, 40 rue Espariat. Dosedanji župnik v Eouresu, p. Savini, ki nam je toliko let nudil gostoljubje in nas tako prijazno sprejemal, je odšel v pokoj zaradi slabega zdravja in svojih let. Dokler bo še mogel, bo prihajal ob nedeljah na župnijo za mašo, drugače pa je cerkev prazna, ker škof nima duhovnika, ki bi ga zamenjal na župniji. Aix-en-Provence pa je za večino rojakov veliko lažje dostopen, ker živijo tam na okrog. Obenem na tisti župniji deluje slovenska sestra Christine Polda, ki nam pripravi prostor za naše srečanje.

Prihodnjič bo slovenska maša v Aix-en-Provence na 1. postno nedeljo, 17. februarja, ob 16.30 uri popoldan.

Lani med počitnicami se je *odselil* v večnost naš rojak g. Urban Plešnar iz

Ana Ferjančič in Philippe Biagini na dan njune poroke v Marseillu.

Aubagne. Bil je na obisku v Sloveniji, in ko je vozil proti Kopru, da običaje svojo sestro, mu je postalo za volanom slabo. Toliko je še bil priseben, da je avto ustavil ob robu ceste in tam umrl. Naj mu Gospod podeli večni mir in pokoj!

FREYMING-MERLEBACH

Čas hitrosti nas je popeljal v mesec december in s tem tudi v adventni čas. Čas molitve in priprave na Kristusovo rojstvo.

V decembru pa goduje tudi sv. Miklavž in da ohranimo stare slovenske običaje, smo lepo ob celodnevem srečanju 9. decembra praznovali sv. Miklavža v prostorih naše slovenske misije. Prišel je svečano s svojim spremstvom, dva angela sta ga spremljala in krotila razburjenega parkeljna. Obdaroval je lepo število otrok, navdušil stare in mlade. S svojim navdušenjem so res potrdili, da se naše lepe slovenske navade ne smejo opustiti.

Nadaljevali smo mesec s pripravo na lepe božične praznike. Na sveti večer smo imeli polnočnico ob 10. uri. Do zadnjega kotička se je napolnila naša kapela. Ob lepih božičnih pesmih, ki so vsakogar popeljale v otroški domači svet, smo še bolj poglobili našo molitev in vse naše skrbi zaupali Novorojenemu. Za čudoviti prizorček jaslic se mo-

ramo toplo zahvaliti vsej Korenovi družini. Otrokom za žive jaslice, staršem pa, ker so k temu doživetju pripomogli.

Silvestrovanje — Že nekaj let skupno praznujemo vsi Slovenci iz Freyminga in okolice, in seveda lepo število se nam pridruži tudi domačinov. Bilo je vsega za lačne in žejne. Predvsem je vsem navzočim prijetno zadišalo dobro pripravljeno garnirano kisló zelje. Velika zahvala gre ge. Miglic in vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je večer tako lepo uspel.

Ob lepem večeru nam je igral orkester Jaques in nas vse dobre volje popeljal in spremljal s svojimi poskočnimi valčki in polkami tja do ranega jutra, ko smo se razšli in pogledali v novo leto vsi zadovoljni in dobre volje.

nemčija

STUTTGART — okolica

Ob koncu preteklega leta je bilo v naši župniji precej živahno. Sledimo poročilu:

Adventni večer v Ödheimu — Ob pravi na božič, ki je praznik božje luči in dobrote, smo v Ödheimu praznovali v soboto, 22. decembra, tradicionalni adventni večer. Po maši v tamkajšnji farni cerkvi, kjer smo slišali o luči, ki nam bo zasvetila na sveti večer, smo se zbrali v lokalu Krone. Kar okrog 100 rojakov, velikih in majhnih, je sedlo k adventno okrašenim mizam, ki so ponujale dobrote sv. Miklavža ter potice

in pecivo pridnih rok rojakinj v tej okolici. Večer je olepšalo petje, tombola ter adventne melodije, ki jih je pričaral iz svojega akordeona Ferdinand Anclin, ki nas je ob podobnih prilikah že ponovno razveselil.

Štefanovanje v Esslingenu — Praznik sv. Štefana smo tudi lani praznovali po ustaljeni navadi. Po maši smo farno dvorano v Esslingenu kar polno zasedli. Med udeleženci si videl veliko mladih obrazov, kar je bilo posebej všeč tudi nemškemu krajevnemu župniku, ki nas je prišel pozdravit. V dvorani je vse dihalo po božiču. Napis Slava Bogu — mir ljudem na steni odra, božični drevešček, ki se je ves svetlil in upogibal od raznovrstnih dobrot, prižgane svečke na mizah s peharji orehov, fig, potic in peciva. Pri poticah in pecivu so se to pot posebno izkazala poleg mater in žena tudi odrasla dekleta, ki postajajo v zadnjem času vedno bolj aktivna. Osrednja točka doživetja je bila seveda tombola za božični drevešček. Sreča se je nasmehnila Tibautovi družini iz Esslingena. K obiranju dreveščka pa je gospa Elizabeta povabila tudi otroke v dvorani. Tedaj je vse zašumelo in čudo: za vse je bilo dovolj dobrot.

Podpisi za plebiscit — Za plebiscitni dan, 23. decembra, se je precej roja-

„Lepo je bilo lani na potovanju po Sloveniji,“ pravijo slovenska dekleta in fantje iz Stuttgarta. Potovanje jih je lepo povežalo med seboj. Večkrat jih vidimo v pomenku po nedeljski maši.
Posnetek je s potovanja.

Slovenski harmonikarji na Württemberškem so ustanovili svoje društvo s sedežem v Sindelfingenu. Zavzeli pa so se tudi za oškodovance poplave v Sloveniji. Z nastopom in zavzetimi nabirkami med rojaki in Nemci so nabrali zanje blizu 6000 mark.

kov z našega področja zapeljalo v domovino, da tam oddajo svoj glas za svobodno in neodvisno slovensko državo. Tisti pa, ki iz kateregakoli razloga nismo mogli ob tej priliki domov, pa tudi nismo držali križem rok, ko je šlo za bodočnost našega naroda. V okviru Sveta slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi, ki ga v Stuttgartu zastopa gospod Anton Casar, smo zbrali 463 podpisov, ki so se izrazili „ZA“. Število bi bilo gotovo veliko višje, če bi imeli za to več časa. Tako pa nam je bil na razpolago le dober teden.

Srce za oškodovance poplave — Klicu za pomoč prizadetim po poplavih smo se tudi Slovenci na Württemberškem hitro odzvali. Verska središča in razna društva so se obrnila na rojake s prošnjo za podporo. In res, srca so se široko odprla. Samo v naši župniji v Stuttgartu smo nabrali v ta namen okrog 10.000 mark. Denar smo poslali na Karitas v Maribor, da pomaga najbolj prizadetim, posebno družinam z otroki. Klicu so se odzvali tudi lanske in letošnji prvoobhajanci, ki obiskujejo 2. oddelek sobotne šole. Svojo nabirko (150 mark) so poslali naravnost na župnišče v Lučah ob Savinji. Koliko so nabrala društva, nam ni znano. Gotovo pa tudi precejšnje vsote. Na vsak način smo pokazali solidarnost v ljubezni.

Srebrna poroka. — Na Miklavževo nedeljo, 9. decembra lani, smo imeli v Stuttgartu srebrno poroko našega organista Damjana Jejčiča in njegove žene Sonje roj. Petrič. Čeprav je bil gospod Damjan med mašo zelo zavzet (moral je igrati na orgle, voditi moški zbor in mladinski orkester), je še dobil toliko časa, da sta prišla z ženo Sonjo ter hčerama Suzano in Tatjano pred oltar, da tako izpričata svojo srebrno ljubezen in njen sad, svoja srca pa si izročita še za naslednjih 25 let.

Oba srebrnoslavljenca sta iz Primorske. Gospod Damjan je bil rojen v Velikih Žabljah, gospa Sonja pa v Planini pri Ajdovščini. Poročila sta se v cerkvi Sv. Marije v Stuttgartu. V znamenje hvaležnosti naše župnije za Jejčičevo dejavnost v naši skupnosti smo g. Damjanu poklonili skromno darilo, ge. Sonji pa se posebej zahvalili za vso pomoč in oporo, da je mož lažje vztrajal kot organist in pevovodja.

FRANKFURT

9. dec. je — čeprav z zamudo — tudi k nam prišel sv. Miklavž. Krivda pa ni ležala pri njem ampak pri otrocih, ki ga do zadnjega niso povabili v svojo sredo, in tako ni vedel, ali je zaželen ali ne. Maša na drugo adventno nedeljo je bila zelo dobro obiskana — vzrok je bil najbrž krst Verene van den Berge, katere staršem čestitamo in želimo veliko blagoslova pri vzgoji. Po maši je Miklavž razveselil 20 otrok, ki so bili daryl (knjig in sladkarij) zelo veseli. Upa pa, da bodo knjige tudi prebrali, ne imeli samo za sobni okras.

Tudi ostale adventne nedelje so bile boljše obiskane kot navadno. Razvесе-

Zakonca Damjan in Sonja Jejčič s hčerama Suzano in Tatjano ob srebrni poroki v Stuttgartu decembra lani.

ljivo je bilo posebno na sam božič, ko se je pri maši zbralo čez 100 ljudi.

Za poplavljenca v Sloveniji smo v Frankfurtu, Darmstadtu in Mainzu zbrali 3500 mark: 2000 jih je prišlo v blagajno pri martinovanju, ostalo pri mašnih nabirkah. Od tega je župnik v Lučah za potrebne prejel 2000 mark, drugo pa slovenska Karitas.

Ob plebiscitu se je približno 80 ljudi, ki za ta veliki slovenski dan niso mogli domov, izreklo za neodvisno Slovenijo. Podpise smo poslali ministru Dularju.

DARMSTADT — MAINZ

Na božični dan smo v naši prijetni skupnosti v Darmstadtu (ki tudi zelo rada bere in ceni slovensko knjigo — vsi so kupili Mohorjeve knjige) praznovali poleg Jezusovega rojstva tudi srebrno poroko zakoncev Rutar. Med mašo sta obnovila zakonsko zvestobo in prejela poseben blagoslov. Po maši sta slavljenca vse povabila v dvorano in postregla z domačimi dobrotami.

Tudi v Mainzu je bil obisk za praznike lep in praznovanje prisrčno domače.

BERLIN

Že nekaj dni je, odkar smo si želeli „srečno, zdravo, blagoslovljeno... 1991. leto“. Naše oči so zazrte v prihodnost. Kaj vse bo v tem letu? Bo kaj boljše kot minulo? Bo bolj zdravo kot prejšnje? Bo zavladal mir, kjer je sedaj vojna? Tako smo razmišljali in še razmišljamo na začetku leta.

Martinovanje v Berlinu.

Ozrmo se še malo nazaj, v leto 1990. Vse, kar smo lepega doživeli, nas je osrečilo in obogatilo. To nas spremlja v novo leto; to je ostalo z nami; to nas spremlja in osrečuje še danes. Kar po vrsti bomo našli tiste dneve, ki so bili za nas Slovence osrečujoči v tem velikem mestu, ki šteje po združitvi Nemčije 3,4 mil. prebivalcev.

Zahvalna nedelja. Nemško-slovenska maša. Obe govorici. Darovi okrog oltarja. Dva duhovnika. Pesmi v slovenščini in nemščini; prav tako berili, evangelij in prošnje. Nismo mogli vsega, za kar smo se zahvaljevali, prinesli k oltarju. Tudi za MIR, ki ga živimo, za razumevanje med Slovenci, ki se zbiramo na Kolonnenstraße 38, za razumevanje z župnijo St. Elisabeth ... in še za marsikaj, smo rekli Stvarniku, ki nas je združil v svetišču, HVALA.

Ponovitev *nove maše* smo imeli v soboto, 24. novembra. V Berlin smo povabili g. Andreja Baligača, salezijanca iz Ižakovca v beltiški župniji. Čeprav g. Baligač v Cerknici, kjer je sedaj kaplan, veliko dela z mladimi, je le našel čas in prišel med nas Slovence, ki še sicer slovenskemu narodu nismo dali duhovnika, toda radi smo prisluhnili vsemu ob ponovitvi njegove maše. S svojo lepo slovenščino nas je posebej nagovoril pri homiliji, ko nam je govoril o odrešenju in našem lastnem prispevku k odrešenju, ki ga je že začela Marija, Jezusova Mati, ko je izrekla tisto znamenito besedo „fiat“.

Slovensko-nemška zahvala v Berlinu.

Na začetku sv. maše pa so ga pozdravili Natalija, Kristijan in Boštjan, novomašnikov nečak, z deklamacijo.

Na koncu sv. maše je posebno pozornost doživela Metka Lipič, višja medicinska sestra iz Beltincev. Zakaj? Ker je izrekla zahvalo po obhajilu. S to zahvalo smo Slovenci dobili še eno vzpodbudo in sicer, da tudi mi postanemo aktivni sodelavci pri sv. maši in bogoslužju. Vsak izmed nas bi moral biti sodelavec pri maši, saj bi tako postajala tudi maša del naše vere.

Razstava slikarja Andreja Skrbineka iz Slovenske Bistrice, ki pa že četrto leto živi v Berlinu, je bogatila prostore Slovenskega katoliškega doma od 24. novembra do 9. decembra 1990. S to razstavo smo spoznali enega izmed Slovencev, hkrati pa tudi njegovo slikarstvo — portrete in njegovo smer slikanja — pointilizem.

Miklavževanje smo imeli 8. decembra. Bil je to srečen dan za mnoge. Miklavž je bil radodaren, saj je razdelil 86 paketov.

Še bolj kakor mlajši otroci paketov smo se odrasli razveselili, ko so nam trije mladi, Stane, Kristijan in Štefan, zaigrali na harmoniko, trobento in kitaro. Tako imamo kljub večkratnemu pesimističnemu pogledu na mlade le upanje, da bomo imeli ansambel iz mladih vrst, iz slovenskih družin.

Božični prazniki so prav gotovo osrednji dogodek naših srečanj, naše vere. Da nam je že od 21. ure bilo prijetno, sta poskrbeli družini Pucko in Perdan. Pol ure pred mašo so nas s svetlobnimi in glasbenimi efekti nagovorili Zvone, Mirko in Franci. V te svetlobne in glasbene elemente pa sta se

vkjučila Marija in Borut z branjem „O božiču“ iz slovenske literature: F. S. Finžgar, Sveta noč in Svetonočna vizi-ja; Alojz Gradnik, Božična pesem.

Piko na i pri božičnem praznovanju je postavil dr. Janez Zdešar iz Münchna. Njegov glas nas je povabil k razmišljanju. Njegova čista slovenščina nas je nagovarjala in nagovorila, kako se je Bog v zgodovini dajal spoznati in spoznavati. „Slednjič te dni nam je govoril po Sinu“, so bile njegove osrednje besede, ki so nas vodile k jaslicam. Moramo povedati, da nam je dr. Zdešar prinesel polnost božičnega praznovanja. Da mu je to v polnosti uspelo, je verjetno tudi zato, ker smo v dr. Zdešarju videli trpina iz Teharij, pa smo mu tokrat bolje prisluhnili kot kdajkoli prej.

Novo leto 1991 smo pričakali v lepo urejeni dvorani z ansamblom Franca Vovka. Organizator je bil g. Janez Milharčič. Odlično večerjo pa so pripravili Milka Božič, Tilka Selevšek, Ivanka Žirovnik, Sonja Masel in „blazeni med ženami“ Leopold Muhič. Redko kdaj so Slovenci odhajali s slovenske zabave kot lansko leto ob silvestrovanju. Čeprav nas je bilo manj kot prejšnja leta, saj je tudi društvo Slovenija e. V. tokrat prvič organiziralo silvestrovanje, je bilo prijetno in ne preveč obremenjujoče.

Na koncu želimo vsem Slovincem v domovini in po svetu, vsem drugim prebivalcem republike Slovenije *srečno, zdravo in blagoslovljeno 1991. leto.*

Del farne sobotne šole v Münchnu pri recitaciji in pet naših najmlajših v svojem „raju“.

MÜNCHEN

Kaj je bilo pri nas novega od srede decembra do srede januarja?

● *Božičevali* smo to pot nekako zbrano in mirno, mislim, da po mnenju večine, ki so se božičnega bogoslužja udeleževali, prijetno domače.

Kajpada je k naši polnočnici — bilo nas je okrog 70 — nemalo prispevala z okusom in ljubeznijo okrašena kape-la. Ura polnočnice — 22 — je, kot je videti, najbolj primerna. Vsa kapela je zbrano prepevala božične pesmi, ki so izmed naših verskih pesmi menda res najlepše.

Na božič se nas je zbralo k maši pri Sv. Duhu 120, kar je zadnje čase običajno število nedeljnikov pri naših mašah, čeprav seveda marsikoga, ki sicer k našim mašam redno prihaja, ni

bilo, ker je odšel domov, bil je pa mar-sikdo, ki sicer k maši redno ne hodi. Cerkev je bila izredno lepo okrašena. Naše božične pesmi — in tu je treba izreči posebno pohvalo našemu pevs-kemu zboru, ki sicer ni številen, ki je pa uglašen in zaradi pravilne ozvočenosti cerkve napolni s petjem ves prostor — so ustvarile tisto ozračje, ki je možno samo o božiču in za nas samo z našo pesmijo.

Na sv. Štefana nas je bilo v naši ka-peli manj — saj ni zapovedan praznik, in nekdaj družin, ki k mašam redno pri-hajajo, je odšlo domov — pa je bilo vseeno prisrčno.

● *Župnijski svet* se redno sestaja vsaka dva meseca. Pri tem kritično pregleduje delo župnije v zadnjih dveh mesecih in načrtuje delo za prihodnja dva meseca. V prijateljskem in enako-pravnem pogovoru skuša poiskati vse možne dejavnosti, ki lahko prispevajo k močnejšemu življenju fаре.

● *Pevski zbor* občasno vadi cerk-vene pesmi. Mogoče je tudi glede tega treba reči enkrat jasno besedo. Po eni plati je petje naših pevcev na koru nepogrešljivo — to smo prav v advent-nem in božičnem času ponovno občutili — in naše maše bodo tisti trenutek, ko ne bodo več peli pevci na koru, zelo zelo osiromašene. Po drugi plati pa skrčenemu pevs-kemu zboru skoraj zmanjkuje poguma, ker ni in ni mogoče pridobiti za zbor novih pevcev in pevk. Upravičeno je spraševanje pevcev, zakaj bi morali samo nekateri žrtvovati čas za pevske vaje, drugi, ki imajo posluh in glas, pa tega nočejo.

Tu gre res za vprašanje solidarnosti. Kdor bi brez velikih težav lahko sodelo-val pri pevs-kem zboru, pa tega ne stori, ne ravna krščansko. In si bo nekoč lahko očital, da je s svojim rav-nanjem prispeval k rušenju pevskega zbora.

● *Mladinska skupina* je živa in išče vedno novih poti. Tako je na eno zad-njih srečanj povabila za referentko go. Bolčinovo, na drugo g. Grojzdko, večkrat pa témo pogovora predstavila z diapozitivi in spremno razlago. Pri-pravila si je martinovanje, sedaj se od-pravlja na obisk slovenskih vrstnikov v Oberhausnu, čez tri mesece bo srečanje na Bavarskem. Pravzaprav se nam zdi, da družine mogoče premalo vplivajo na svoje mladince, da bi se udeleževali vsega tega življenja, ki je namenjeno samo njihovi koristi.

● *Sobotna šola* se redno nadaljuje. Seveda se pri pevs-kih urah in urah re-citacije šolarji zavzeto pripravljajo na materinski dan, ki bo 17. marca, pri veroučnih pa prvoobhajanci in birmanci na svoj praznik, ki bo 23. junija. Pri pripravi tako na prvi kot na drugi praz-nik je kajpada odločilno sodelovanje staršev.

● Omeniti je treba *informativni se-stanek* o novem nemškem zakonu za tujce, ki ga je pripravil naš pastoralni asistent. Pogovora se je udeležila srednje velika skupina interesentov.

● V Sloveniji je umrla naša dolgo-letna faranka ga. *Marija Švab*. Pred 52 leti je bila rojena na Starem Gradu v Podbočju, blizu Kostanjevice na Krki. Z

Pok. Marija Švab

možem sta prišla na delo v Nemčijo leta 1966. Zaposlena je bila v gostinstvu in v bolnišnici. Oba otroka sta pustila doma pri teti, da jima ne bi bilo treba okusiti tujine. V Vitanju sta si zgradila hišo, ki sta jo hotela uživati na stara leta, pa je njej bolezen račune prekrižala, kot se je zgodilo že toliko našim ljudem — domov so šli dejansko samo umreti. Bolehala je eno leto in pol. 2. januarja je v bolnišnici za pljučne bolezni v Topolšici, blizu Šoštanja, odšla v večnost. Na srečanje z Bogom se je lepo pripravila.

Možu in otrokoma izrekamo globoko sožalje v prepričanju, da jih bo zvesto spremljala iz večnosti. Njej pa naj Bog povrne vse dobro, ki ga je v življenju izkazovala drugim.

nizozemska

Zvon je pri polnočnici kot po navadi lepo prepeval. Svojo pesem je predstavljal tudi po nizozemskih cerkvah. V naši skupnosti Zvon že dolga leta igra pomembno vlogo. Želimo mu bogate dejavnosti še vnaprej.

Na Sv. tri kralje smo imeli Škrjančkov dan, ki se je začel s službo božjo, pri kateri smo izrazili željo, da bi tudi mi po zgledu Modrih z vzhoda sledili zvezdi, ki vodi k betlehemskega Detetu. To je zvezda služenja preprostosti, skromnosti, bratstva in zavzemanja za boljši svet za vse.

Po maši so otročiči nastopili s pesmijo in plesom. Kako ljubki otročiči! Vidi se, da pri nas ni razlike med delavskimi in „knežjimi“ otroki. Vsi imajo vsega dovolj. Morda premalo mislimo na otroke, ki umirajo od lakote. Ob praznično obloženi mizi zahodni človek rad zgublja izpred oči zvezdo služenja bratstva in solidarnosti.

Pozno popoldne smo preživeli v toplem in gostoljubnem družinskem razpoloženju.

Dolgujemo hvaležnost vsem, ki se nesebično trudijo za našo skupnost. Nekateri so res čudoviti. G. Slavko npr. štiri dni v tednu posveča naši skupnosti. Ga. Mici je neutrudna v skrbi za folklorno plesno skupino in Škrjančaka.

Bog jih živi!

Zvon je slavil že biserni jubilej, a je danes močnejši in lepši kot je bil pred 30 leti.

Prosimo, da ne pozabite na darove v prid Doma srečanja na Sv. Višarjah. Se mudi!

švedska

V decembru zaživi Švedska v vsej svoji kontrastnosti. Sama noč, a vendar toliko svetlobe!

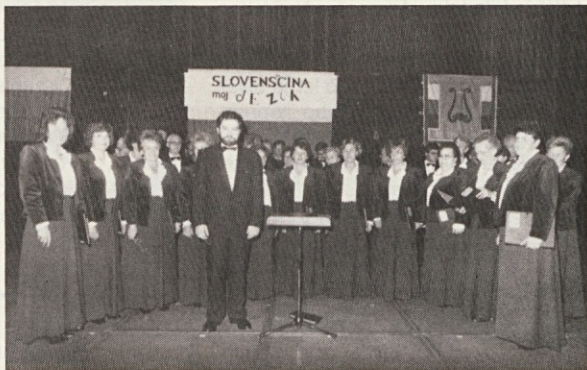
Ko je 16. decembra prišel v Malmö iz Kobenhavna dr. Jurij Piškur predstaviti zamisli o organiziranju Slovenskega svetovnega kongresa, mu je takoj padla v oči razlika med Švedsko in Dansko. „Zanimivo,“ je ugotovil, „čisto z vsakega okna svetijo adventne luči. Tega na Danskem ni.“

Neko čudno nasprotje je med vsepovsod navzočim prazničnim razpoloženjem ter napetostjo, ihto in utrujenostjo zaradi božičnega nakupovanja. Tišina, mrak, skrivnostna razsvetljava, spokorne pobožnosti s spovedjo, ad-

ventno in božično bogoslužje — vse vabi k ponotranjenosti, a nič koliko truda in iznajdljivosti je vložnega, da se vse to poznanjani v trgovino in božično pojedino.

Te skrajnosti predbožičnega časa odsevajo tudi s slovenskih skupnosti. V adventu smo se zbirali v krajih, kjer ni redne slovenske maše, in to ob sobotah ali celo na petek zvečer. V Olofströmu nas ni bilo dosti, v Nybroju pa se nas je zbralo kot običajno. Tudi v Västerasu kljub splošnemu jadikovanju, da se tam Slovenci niti ne poznajo med sabo, skoraj ni bilo odziva na vabilo k bogoslužju 4. adventne nedelje. V Eskilstuni je bilo bolje. V petek, 21. decembra zvečer, smo imeli mašo z lepo udeležbo in več jih je izkoristilo prilžnost za spoved pred prazniki. Tik pred mašo je tamkajšnji župnik prenesel Najsvetejše iz dosedanje župnijske kapele v novo zgrajeno cerkev, ki bo posvečena februarja. Prva maša v novi

Slovenska folklorna plesna skupina na Nizozemskem.

cerkvi je bila tako slovenska. V slovesnem vzdušju prvega bogoslužja v novi cerkvi se je čutila navzočnost rajnega duhovnika Jožeta Flisa. Več let je bival v Eskilstuni, zato je bil z vso župnijo in zlasti s tamkajšnjimi rojaki še posebej povezan. V kapeli poleg pravkar zgrajene cerkve pa je ob nedeljah in zlasti še ob delavnikih tolikokrat maševal.

Že o Miklavžu smo začeli zbirati za poplavljenе v Sloveniji in to nadaljevali še prek praznikov. Prizadetim so prek dobrodelnih organizacij v Sloveniji pošiljali svojo pomoč posamezniki in društva. Iz misije smo nabirko sproti odpošiljali na slovensko Karitas. Doselej smo na Karitas poslali 17.000 kr. Kar lep božični dar! Tega čuta odprtosti in zavzetosti za rojake v stiski smo res lahko veselili.

Noč je dolga tukaj na severu. Kralj Matjaž tu še vedno zdeha in se preteguje. Ni se še prav zbudil. Vsaj tako se dozdeva, če srečaš rojake, ki skoraj nič ne berejo in se ne zanimajo veliko za svojo domovino ali jih še vedno zaradi nerazumljive ustrahovanosti in zaverovanosti v svoj majhni svet obvladuje nekakšna otrplost. Po drugi strani pa zopet nepričakovano ugotoviš: Je nekaj življenja v tem slovenskem življu v Skandinaviji. Ko se je slovensko politično vodstvo složno odločilo za plebiscit o samostojnosti, se je razživel rojak iz Nybroja. „Vse življenje sem čakal na ta trenutek,“ je dejal. Ni ostal le pri besedah. Takoj se je podal na pot k sorojakom zbirat podpise v pod-

poro slovenski samostojnosti. Prav zanimivo je bilo opazovati, s kakšnim veseljem so se tega opravila lotili v Olofströmu pa v Örebroju, Jönköpingu, Göteborgu, Stockholmu, Eskilstuni, Köpingu, Halmstadu, Landskroni, Malmöju, . . . Po vseh teh krajih so zbrali več kot štiristo podpisov. Tudi na mrzlem severu se zna kralj Matjaž razživeti. Samo, da ne bo spet zaspal!

švica

„Strahotna naravna nesreča nas je nagnila, da vas skupno zaprosimo za denarno pomoč, s katero bi vsaj delno omilili stisko prizadetih . . . Tisoči so ostali brez strehe, živeža, ceste. Zima je pred vrati. Pomagajmo jim! Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga . . .“ Tako se je glasil poziv, poslan na nekaj manj kot 1600 naslovov v Švici živečih Slovencev. Podpisniki so bili Slovenska misija v Zürichu in vseh pet slovenskih društev: Lipa (Frauenfeld), Planika (Winterthur), Slovenija (Rütti), Soča (Schaffhausen) in Triglav (Zürich). Datum: 4. nov. 1990. Priložena je bila denarna nakaznica z oznako: Pomagam poplavljeni Sloveniji. Cerkvenim oznanilom slovenske misije za Slovence v Švici pa je za mesec december bilo dodano podrobnejše obvestilo o zbiranju rabljenih oblačil, obutve, posteljnine. Omenjen je bil predlog za dobrodelne prireditve v korist prizadetim in da bi pritegnili v akcijo tudi Švicarje oz. podjetja, kjer so Slovenci zaposleni. V ta namen je možno dobiti na sedežu slovenske misije ustrezno

prošnjo v nemščini skupaj s posnetki poplavljenih področij.

Tako smo zbrali 180 kartonov rabljenih oblačil, obutve, posteljnine in 11 bal blaga za rjuhe (934 m) in jeansa (410 m) — tovarniška vrednost 3150 frankov, dar slovenskega kegljaškega društva Slovenija Rütti in skupni teži 2464 kg. Brezplačni prevoz je pri Swissairu dosegla ga. Milka Rahne. Sicer bi nas prevoz stal 13.552 frankov. Pošiljali smo naslovili na Slovensko Karitas v Celju.

Medtem ko smo zbiranje oblačil sklenili, akcija zbiranja denarja še ni zaključena. Do konca leta 1990 je prispele 430 denarnih nakaznic v skupni vrednosti 35.517 frankov. Denarna pomoč je v celoti namenjena celjski bolnišnici, ki je ob poplavih pretrpela ogromno škodo. Po grobi oceni bo obnova bolnice v Celju, ki je tudi regionalnega pomena, trajala tri leta in za sanacijo potrebujejo 120 milijonov mark. Celjska bolnišnica je uvrščena med šest najbolj prizadetih krajev v Sloveniji, ki jih je poplava uničila, zato ima soglasje in dovoljenje za lastni regionalni žiro račun za zbiranje finančnih sredstev. V zahvalnem pismu izvršnega sveta celjske občine in zdravstvenega centra, ki smo ga prejeli, se zrcali globoka hvaležnost, ki jo posredujemo naprej vsem, ki ste pomagali . . .

Plebiscitarna odločitev o samostojnosti in suverenosti slovenskega naroda, kar bi dokončno vzpostavilo neodvisno slovensko državo, je dodobra vzvalovila tudi ponekod že uspavano zavest pripadnosti deželi pod Trigla-

Pisarna Slovenske misije v Zürichu — zlaganje oblačil in priprava za transport.

Miklavž v Zürichu

vom v Švici živečih Slovencev. Teleks z dne 7. 12. 1990, ki nam ga je poslal Izvršni svet — resor za Slovence po svetu, nas je vzbudil, da skupaj z božično pošto pošljemo tudi razglas Skupščine Republike Slovenije o plebiscitu skupaj z glasovnico, s katero bomo lahko vsaj simbolično sodelovali pri splošnem ljudskem glasovanju o bodoči državni ureditvi Slovenije. Odziv je presegel vsa pričakovanja. Telefon slovenske misije je nenehno zvonil. Mariskdo je želel dodatnih informacij, številni so se zahvaljevali in kar nekaj jih je, ki sedaj z drugačnimi očmi gledajo na misijsko dejavnost. Ministrstvo za Slovence po svetu nam je 18. 12. 1990 poslalo teleks s sledečo vsebino: „... Za vašo iniciativnost ter odlično organizacijsko izvedbo akcij: pomoč poplavlencem ter podpora plebiscitu v Sloveniji se vam iskreno zahvaljujemo!“ In da ne bi ostali samo pri simbolični podpori pri uresničevanju slovenske državnosti, smo se v božičnem pismu pridružili tudi vabilu Republike Slovenije v smislu gesla: *Obveznica republike Slovenije — zame in za mojo deželo* in povabili k nakupu obveznic, da bi tako prispevali k večji gospodarski samostojnosti domovine ter priložili tudi letak Ljubljanske banke. Tako je naša „božična pošiljka“ postala kar zajetna, kar se je še predvsem pokazalo pri zlaganju in vystavljanju v pisemske ovojnice in ko smo na pošto odnesli tri potovalke pisem v skupni teži 49 kg.

Ob koncu pa še kratek pregled misijske dejavnosti v letu 1990: matične knjige govore o dveh krstih, dveh porokah in dveh pogrebih. Raznih romanj, srečanj in prireditvev pa bi našli kar 22; folklorna skupina Encijan je v preteklem letu nastopila 16-krat, komorni zbor Slovenija iz Züricha in kvintet Kranjci iz Oltna sta imela v okviru misije sedem nastopov, šest-krat je nastopil dekliški duet ... Za ves vložen trud in požrtvovalnost — še enkrat iskrena hvala!

**berite in širite
našo luč!**

V Bogojini je vodila vernike od prve maše pot takoj na volišče.

pisali ste nam

GLASOVAL SEM V BOGOJINI

Kot mnogo drugih Slovencev sem se tudi jaz odpravil na pot iz Nemčije samo zato, da oddam svoj glas za samostojno državo Slovenijo. Potoval sem v avtobusu.

V Šentlju smo bili kljub predbožičnemu času hitro gotovi. Nadaljevali smo pot proti Mariboru in ob straneh ceste so nas pozdravljale zastave.

Maribor se mi je predstavil takšen, kot ga nisem doživel nikoli poprej. Ves je bil že v božičnem okrasju, od ulic do izložb, poseben poudarek pa so mu še dajale slovenske zastave. Škoda le, da so imele na sebi še vedno rdečo zvezdo, ki nikakor ni narodni simbol.

Mariborska avtobusna postaja, nova in moderna, je bila mirna. Nikjer ni bilo opaziti miličnikov kot včasih. Edino, kar me je motilo, je bila vojaška policija: v bližini avtobusne in železniške postaje sem srečal kar tri patrulje s po tremi vojaki.

Na avtobusni postaji sem nagovoril nekaj ljudi glede plebiscita in sem jim povedal, da bom njihove odgovore objavil v Naši luči. Vsi razen enega so mi povedali, da Našo luč poznajo, kar me je zelo začudilo.

Anton Premoš iz Crkvenjaka je bil v uspeh plebiscita prepričan.

Bojan Ferš iz Maribora se je vračal iz nočne službe in bo šel najprej spat. Po kosilu se bo odpravil na volišče, nato bo pa šel z družino na sprehod. Pogovor je sklenil: „Ta dan mora biti tudi v družini nepozaben.“

Saldi Sead iz Sarajeva je rekel: „Ko bi bil jaz Slovenec in bi smel voliti, bi bil med prvimi na volišču, ker to, za kar

ste se odločili Slovenci, je edino pravilno. Podpiram vas in sem za uspeh plebiscita.“

Ko sem čakal na avtobus, sem doživel veselo presenečenje: avtobusi, ki so prihajali in odhajali, so imeli na sprednji strani pritrjene plakate, na katerih je pisalo „Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan,“ — iz Prešernove Zdravljice, ki je sedaj slovenska narodna himna. Podobne plakate sem opazil tudi po izložbah in drugje.

Pripeljal sem v Bogojino. Po pozdravu z domačimi sem se odpravil na volišče. Tu je bilo sproščeno in prijetno, česar nikdar prej nisem doživel.

Predsedniku volilne komisije prof. Jožetu Vugrincu, s katerim sva bila sošolca več kot dvanajst let in ki je sedaj vodja pokrajinske študijske knjižnice v Murski Soboti, sem zastavil nekaj vprašanj za Našo luč.

— Kakšno je bilo vzdušje med občani, ko so slišali za plebiscit?

Občani so sprejeli odločitev vlade za plebiscit z navdušenjem, saj je bila to edina pot do narodne svobode in lastne države. Danes pričakujemo pri glasovanju najvišjo možno udeležbo.

— Ali si morda opazil trenja med različnimi narodnostmi v Prekmurju?

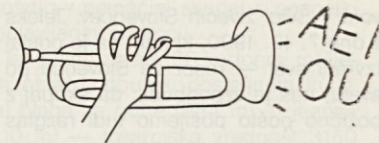
V naši neposredni bližini živijo Madžari in nedaleč od nas teče meja s Hrvaško. Sožitje med različnimi narodnostmi je dobro. Tudi oni so za našo samoodločbo in jo podpirajo.

— Ali je bilo opaziti med ljudmi drugih narodnosti, ki živijo tukaj, kakšna nesoglasja?

Ne, doslej jih ni bilo opaziti in upam, da jih tudi v prihodnje ne bo.

Potem se je začel na volišču pravi živžav, saj je bilo konec prve jutranje maše in ljudje so šli takoj po maši na volišče. Videl sem nasmejane obraze in poslušal sproščen in vesel pogovor.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● DAJ GLAGOLU PRAVO KONČNICO.

- Oče, mati in teta so se odpeljal na izlet.
- Orehi, jabolka in hruške so dobro obrodili.
- Motorji in kolesa se bodo pocenili.
- Jabolka in hruške so že zreli.
- Hiše, trgi in ceste so bili očiščeni.

PRAVILO: Če je en glagol za več samostalnikov različnega spola, prevladuje pri njem moški spol nad ženskim in ženski nad srednjim.

● POPRAVI NAPAKE.

- Kaj ste rekli?
- Kaj ste prinesla, teta?
- Njeno srce je bila zlata posoda.
- Ded je bila zlata duša.
- Stric, kod ste hodil?

● NADOMESTI NAPAČNE GLAGOLE S PRAVILNIMI.

- Sin je padel pri očetu v nemilost.
- Sosea mi stalno vpada v besedo.
- Babica je padla v nezavest.
- Delavec je podvzel potrebne korake.
- Krovce se je takoj podstopil dela.

● RABI PRAVILNO PREDLOGA „K“ IN „H“.

- Kmet je šel (h, k) kravi.
- (H, k) hiši so prizidali garažo.
- Ne pojdi (h, k) gospodu praznih rok.
- Pojdi (h, k) brivcu.
- Konja je odpeljal (h, k) kovaču.

● POSTAVI NASLEDNJE BESEDE V 6. SKLON EDNINE S PREDLOGOM „s“ ALI „z“.

- Iгла, urar, rudar, pest, meč, nož, dleto, sukanec, lonec, torba.

● IMENOM ZA MOŠKE POKLICE DODAJ IMENA ZA ŽENSKO.

- Administrator, arhitekt, bolničar, ekonomist, farmacevt, fotograf, inženir, laborant, maneken, meteorolog, modist, računovodja, profesor, stevard, strojepisec, šofer, telefonist, urar, vratar, železničar.

● POVEJ PRAVILNO.

- Podvomil sem v to.
- Na to polagamo posebno važnost.
- Zakaj resnico potvarjate?
- Sosed postopa s svojimi otroki silno grdo.
- Kar pristopite k reševanju.

● UPORABI PREDLOG z/s OB NASLEDNJIH IMENIH.

- Ana, Branko, Ciril, Ferdo, Gašper, Janez, Katra, Miha, Olga, Pavla, Sonja, Tanja, Vesna, Zoran, Žiga.

Iz pridige JANEZA SVETOKRIŠKEGA

Jest sicer malu ali cilu neč ne držim na sajne inu štimam za norčije, kar nekateri od sajn pišejo, namreč, de

kadar enemu se sajna, de se v špegu gleda, de žena mu bo enega sinu rodila;

kadar se enemu sajna od potresa, de bo golufan;

kadar se sajna od čebelic, de bo dobiček imel;

kadar se sajna, de gre čez en reztrgan most, de se bo ustrašil;

kadar se sajna, de je en šac našel, de bo žalosten ratal;

kadar se sajna, de lasje iz glave so njemu padle, pomeni, de en prijatelj bo umrl;

kadar se sajna, de Boga moli, pomeni, de bo enu veliku veselje imel;

kadar se sajna, de vidi zajca teči, pomeni, de bo skoraj umrl;

kadar se sajna, de z železam andla, pomeni, de bo dovgo živil;

kadar se sajna, de trde orehe grize, de skoraj se bo oženil;

kadar se sajna, de jo križajo, de skoraj se bo omožila.

Nocoj se je meni sanjalo, de hodem po placi ter vidim eno veliko mizo pripravljeno. Na vsaketerem talerju je bil en pušlec, v skledah pak nej bilu družega kakor cukar inu marcapan . . .

Miza pomeni zakonski stan, v katerega stopit taku močnu žele vdovci inu vduve, hlapčiči inu deklice. Pušelci, cukar inu marcapan pomenijo te trošte inu veselje, katere v tem stanu uživati menijo, inu večkrat se prigodi, de namejsti ene lepe rože eno bodečo koprivo, namejsti cukra inu marcapanu pelen inu trde kosti ušafajo, de kovnejo tega, kateri h temu jim je pomagal.

Ah, Bug hotel, de bi večkrat le-tu se ne zgodilo!

● IZBERI PRAVILNO OBLIKO.

- Razbiti avto so odpeljali s (kamijom — kamionom).
- Bager je nakopal veliko (materiala — materijala).
- Včasih je (miliardinka — milijardinka — milijardinka) sekunde lahko usodna.
- Samo dober (milijon — milion — milijon) nas je. — Prižgi (radiator — radiator).
- Igro bodo prenašali po (televizii — televiziji).

● VSTAVI er ALI r.

- Vet . . . nico nariši na milimet . . . ski papir.
- Prinesi mi, prosim, zajt . . . k.
- Mojst . . . je to mizo res mojst . . . sko izdelal.
- Novemb . . . sko vreme mi ni čisto nič všeč.

- Močan vet . . . c . mi gre na živce, prijeten vet . . . c pa ne.

● VPRAŠAJ SE PO LEŽEČE TISKANIH BESEDAH.

- Srečali smo *staro učiteljico*.
- *Kolo* je počilo.
- Zapeli so *čudovito pesem*.
- *Suknji* sem prišil *gumb*.
- Našla je *mamin klobuk*.

● VPRAŠAJ SE PO LEŽEČE TISKANIH BESEDAH.

- *Ded* se ga je napil.
- Postregli so nam s *šunko*.
- Ustavite se *pri kstanju*.
- *Zmaj* je pristal na *desnem pobočju hriba*.
- *S fantom* sem se pošteno pogovoril.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI

● **LOČILA:** Vprašal ga je, ali dela tudi on v tovarni. Kaj se ti je pripetilo? Ne sprašuj me, kaj se mi je pripetilo. Ali te zelo boli glava? Povej mi, no, ali te glava zelo boli.

● **LOČILA:** Vozi desno, prehitvaj levo. Rekel sem ti, da ne skači po sobi! Ne skači po sobi, sem ti rekel, ali nič ne slišiš? Ali ti nisem rekel, da ne skači po sobi? Govori samo takrat, kadar si vprašan.

● **LOČILA:** Naj živi naša mlada demokracija! Mladina je vpila, naj živi naša mlada demokracija. Kaj mislite, da res ne želim, naj se izpolnijo vaše želje? Da bi kmalu ozdravel! Zaželel sem mu, da bi kmalu ozdravel.

● **PO DVA STAVKA:** Oče spi. Mama kuha. Ali greš v mesto? Kaj bomo nocoj počeli? Ne razgrajaj! Pridi takoj domov! Naj se gre solit! Naj se ne kregata!

● **PO DVA STAVKA:** Reci, ali greš ali ne! Ni vedela, kje se je glava drži. Psu je velel, naj bo tiho. Mama ji je naročila, naj pripravi mizo. Želel je, da bi postavil nov rekord. Vsì so hrepeneli po tem, da bi bilo že konec vojne.

● **LOČILA:** Ne vem, kdo mi je po-

sodil knjigo. Povej, kaj si videl v živalskem vrtu. Kdo ve, kdaj odpelje avtobus na Ptuj? Napiši, katerih učencev danes ni v šoli. Telefoniraj ji, naj nas v nedeljo obišče. Le vkup, le vkup, uboga gmajna!

● **PROSTI STAVKI:** Krpan vzame kij. Urno zajaše kobilico. — Potrkal sem. Obrisal sem si čevlje. Vstopil sem v sobo. — Stojteča voda se usmradi. — Na polju več nikogar ni. Brinovka sama čez gmajno leti. Samo lovec ji sledi. — Stric se je zapil.

● **GLAVNI IN ODVISNI STAVKI:** Ne zaupaj človeku /gl/, ki spredaj boža, zadaj pa grize /str/. — Pes ne grize /gl/, ki laja /str/. — Želodcem se ne da pridigati /gl/, ki so prazni /str/. — To Janez zna /gl/, kar se Janezek nauči /str/. — Voda tiho dere /gl/, ki je globoka /str/.

● **POVEDKI:** Ne pade. Se spreobrne, se zvrne. Doni. Umiva. Se valja, pusti.

● **OSEBKI:** Jaz. On, ona. Onadva. Oni, one. Mi.

● **OSEBKOVE BESEDE:** Včeraj. Delati. Pet jih. Ta. Mokri.

● **PRAVILNA OBLIKA:** Našel sem jurčka. Lovec je pritisnil na petelina. Stric je kupil kadeta. Vrgel je adut in igro dobil. Ali bi pokusili vipavca?

izražajmo se lepo

Ne pustim, pa amen. — Šele pri amenu se je zbudil. — Z njim je amen. = Izgubljen je, umrl bo. — Izblebetal je vse do amena, do amena vse. — To je gotovo kot amen v očenašu.

o

Stric Janez je govoril čudno amerikanščino. = Materinščino s primesmi ameriške angleščine. — Navdušuje se za kavbojke in vso tisto amerikanščino.

o

Naslikal je amorčke s svetlimi perutnicami. — Ta otrok je lep kot amorček.

o

Ampak smo imeli srečo! — Ampak si pameten! — Ampak, da je to mogoče! — Ampak, otroci, tega pa ne!

o

Lepa in dobra je kot angel. — Moja mati je bila angel. — Vidiš, tak je, ti pa si ga imel za angela. — Vino je dobro, da bi ga angelci pili. — Bila je ljubka kot angelček. — Baročni angelček s harfo v roki. — Ta otrok ima angelski obraz. — Angelska lepota. — Angelsko čista duša. — S tem otrokom je treba biti angelsko potrpežljiv.

o

Šel je v svet in postal antikrist. — Kaj vendar delate, antikristi! — Antikristovski pogled.

o

Ali smo te, haha, prvi april! Poslati koga po aprila. (= Za šalo ga poslati kam z naročilom, ki ga ne bo mogel opraviti.) — Ti si taka kakor aprilsko vreme. (= Spremenljiva, nestalna.)

v družini

materinstvo

Materinstvo je dar, božji dar.

Bog nam ni naročil, naj stojimo za tekočim trakom, naj se ženemo za naslavi in slavo. Želel pa je, naj z otroki napolnimo zemljo.

RODITA IN MNOŽITA SE TER NAPONITA VSO ZEMLJO...

rojstva v Sloveniji

V obdobju 1975 do 1979 smo imeli Slovenci poprečno 30.197 rojstev na leto, v letu 1988 pa le še 25.441.

Poprečje otrok v slovenskih družinah znaša danes 1,7, za preživetje naroda bi pa moralo znašati 2,15.

Otroci so sol zemlje, oni so tisti, ki bodo materi prinesli zadovoljstvo in polnost življenja.

To je milost, ki se je vse premalo zavedamo. Dati otroku življenje. Kakšna sreča!

ljubezen in matematika

Pogovor v zakonski skupnosti.

„Pred poroko si mi govoril: ‚Imam te neskončno rad.‘ Rada sem to slišala in še danes bi mi bile te besede prijetne.“

„Ja, moral sem ti tako reči. Tako sem čutil in tako še čutim, tudi če tega ne pripovedujem več tako viharo. Z ničemer, kar ti rečem ali zate storim, ne morem izčrpati tega, kar do tebe čutim: vse je preneznatno. Tako rad te imam, da to presega vse meje. Če rečem, da te imam neskončno rad, mi je matematično jasno, da je v najini ljubezni nekaj božanskega.“

Možu je treba verjeti, saj je profesor matematike.

Poslanstvo žene je materinstvo in še enkrat materinstvo. To naj bo njena prva zaposlitev.

Otroci so kot glina, ki jo je treba oblikovati. Gnesti pa jo je mogoče le, dokler je mehka. In tega naj namesto staršev ne delajo cesta, televizija, slaba družba. Tudi vrtec in šola, pa naj bosta še tako dobra, ne moreta, predvsem pa ne smeta nadomestiti toplega družinskega gnezda z ljubečo materjo, ki svoje otroke razume.

Mnoge žene jemljejo materinstvo kot breme. Vse jim je odveč. Zakaj?

Začne se z nosečnostjo. Naveličane so same sebe, križ jih boli, telo se spreminja...

A pod srcem nosijo novo življenje, del sebe in svojega moža. Bitje, ki mu je Bog vdihnil življenje, mati pa dala možnost in pot, da zaživi.

Svoj odnos do življenja moramo spremeniti. Manca Košir je zelo lepo rekla: „V današnjih časih si ne upam biti brez svojih otrok.“

Otrok ni breme, je milost, poslanstvo.

Mirjam Kranjc
v reviji Cerkev v sedanjem svetu

otroki nasveti vzgojitelju

1. Ne razvajaj me. Dobro vem, da ne morem dobiti vsega, kar zahtevam. Samo preizkušam te.

2. Ne boj se odločnosti. Tako vsaj vem, pri čem sem.

3. Ne sili me. S siljenjem me samo učiš, da zmaguje moč. Rajši me vodi.

4. Ne spreminjaj svojih odločitev. To me samo zmede. Potem pa skušam doseči vse, kar mi pride na um.

5. Ne obljublaj. Mogoče obljub ne boš mogel izpolniti. Tako krniš moje zaupanje vate.

6. Ne nasedaj, kadar te hočem vreči iz tira. Sicer bom skušal doseči še več takšnih „zmag“.

7. Ne delaj si preveč skrbi, če ti kdaj zabrusim „Sovražim te!“ Hočem te samo razjeziti, če si mi kaj storil.

8. Ne dopusti, da bi se jaz počutil manjšega, kot sem. Lahko podivjam.

9. Ne naredi zame tega, kar zmorem sam. Sicer se bom obnašal kot dojenček in te bom še naprej imel v svoji „službi“.

10. Ne ukvarjaj se preveč z mojimi razvadami. Nevarno je, da jih obdržim za stalno.

11. Ne popravljal me pred drugimi ljudmi. Name narediš večji vtis, če me pokaraš mirno in na samem.

12. Ne poskušaj govoriti o mojem vedenju, kadar se prepirava. Iz različnih razlogov ne slišim tedaj posebno dobro. Rajši ukrepaj. Pogovor se lahko drugič.

13. Ne poskušaj mi pridigati. Čudil se boš, kako dobro vem, kaj je prav in kaj ni.

14. Ne reci mi, da so moje napake grehi. Naučiti se moram delati napake, ne da bi zaradi tega mislil, da sem slabši, kot ko bi jih ne delal.

15. Ne nergaj. Sicer se moram, da se zavarujem, narediti gluhega.

16. Ne zahtevaj pojasnil za moje

napačno ravnanje. Res ne vem, zakaj sem to storil.

17. Ne dvomi v mojo poštenost. V strahu se bom zlagal.

18. Ne pozabi, da rad delam poskuse. Tako se učim. Pusti mi to veselje.

19. Ne ščiti me pred posledicami. Zbrati moram skušnje.

20. Ne posvečaj preveč pozornosti mojim majhnim težavam z zdravjem. Začel bom ceniti rahlo zdravje.

21. Ne umakni se, če želim kaj zvedeti. Sicer boš kmalu ugotovil, da iščem odgovor drugje.

22. Naj ti ne bo pod častjo, če se kdaj opravičiš. Pristno opravičilo ogreje moja čustva do tebe.

23. Ne delaj vtisa, da si popoln in nezmotljiv. Bil bi prevelik vzor zame.

24. Naj te ne skrbi, če imaš premalo časa zame. Važnejše je, kako prebija skupni čas.

25. Ne pozabi, da potrebujem veliko razumevanja in opogumljanja. Sicer ne bom mogel napredovati.

26. Pomisli: več me nauči vzornik kot kritik.

konec moje svobode

V začetku zakona se večkrat pojavi kriza. Pogosto, ker zakonca še nimata jasne predstave, kaj pomeni skupno življenje.

Čeprav sta se ustalila v telesni zaupnosti, pa se vedno ne ujameta v čustvih. Sta kot dve vzporedni tirnici, ki se nikoli ne srečata. Sorodni duši, ki pa le živita vsaksebi, vsaka v svojem svetu.

V zakon sta prinesla prejšnje navade, staro miselnost, nekdanjo osebno svobodo. Vsak od njiju ravna tako, kot da drugega ne bi bilo ali kot da bi bil le gost, sopotnik. Zakonska skupnost se ne uresničuje.

„Sem samovoljen človek in tak sem ostal tudi po poroki, zlasti v prvih letih. Vedno sem uveljavljal svojo voljo. Niti na misel mi ni prišlo, da bi vprašal ženo, kaj ona meni, kadar sem se lotil kake stvari. Dokler mi ni lepega dne trikrat zapored ponovila: ‚TI SI VOJAK, VOJAK, VOJAK!‘ Spoznal sem, da se moram odvaditi vojaškega poveljevanja. Ženi moram prisluhniti, jo razumeti, ji pomagati. Tako se uresničuje sožitje.“

Poroka ni konec osebne svobode. Svojo svobodo namreč izpolniš s svobodo drugega.

oglasi

● **Dragi rojaki!** Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem dreveredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enopostelj-

na soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● Na lepi legi blizu Celja ugodno **PRODAM** hišo z 2 na koristne površine in 1½ ha gore. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod

pogoji, kot so navedeni v spodnjem črnem pasu na tej strani (štev. 1/91).

● **ŽENSKA** srednjih let, visoka, vitka, želi spoznati moškega do 45 let, samskega in s srednjo izobrazbo. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji, kot so navedni v spodnjem črnem pasu na tej strani (štev. 2/91).

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

V sleherni slovenski knjižnici morajo biti tele knjige:

V ROGU LEŽIMO POBITI (Tomaž Kovač)

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (Matjaž Klepec)

Izjave svobodnjakov, ki so se med vojno v Sloveniji uprli stalinistični revoluciji, pa so jih Angleži po izdaji poslali domov.

LJUDJE POD BIČEM (Karel Mauser)

Roman o dveh ljubečih se ljudeh, ki se prebijata skozi sfalinistično revolucijo v Sloveniji od 1941 do 1945.

Vse te knjige lahko naročite na naslovu: **MOHORJEVA KNJIGARNA, Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt/Celovec**

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

„Pred kratkim so v Rimu odkopali stare žice, kar pomeni, da so Rimljani poznali telefon.“

„Pri izkopavanjih v Atenah jih pa niso, kar pomeni, da so Grki poznali brezžični telegraf.“

Neki nogometni klub je dobil v štirih igrah 25 golov.

Predsednik kluba - vratarju:
„Plačamo ti 25.000 mark na
mesec, če greš za vratarja k na-
sprotnemu klubu.“

O
Majhna fantka se igrata. Pa pravi
prvi drugemu: „Kako veš, da ti gli-
ste niso všeč, če pa še nisi nobene
poskusili?“

O
Mala Metka mami: „Glej, narisala
sem Boga!“

„Saj sploh ne vemo, kakšen je Bog.“

„No, odslej boš vedela.“

Učenec ne zna odgovoriti na učiteljevo težko vprašanje.

Sosed mu pošepeta: „Učitelj je neumen.“

Učitelj: „Ne prišepetavajte, saj bo sam prišel do tega.“

O
„Mama, sinoči sem prosila ange-
la varuha, naj me danes varuje, da
ne bom naredila nobene
neumnosti.“

Ja. in?"

„Ni se mu posrečilo.“

O
Ali je tam številka 1-1-1-1-1-1?"
„Ne, tukaj je 111-111.“

„Oprostite, potem sem pa klical napačno številko!“

„Nič hudega. Saj je itak ravno zvonilo.“

O
Mlad mož ima goro dolgov. Iz
tega položaja vidi en sam izhod:
poročiti se z bogato nevesto. Napo-
ti se v zakonsko posredovalnico:
„Ali mi lahko pokažete fotografijo
dame, ki ima 100 tisoč mark v go-
tovini?“

„Žal, od 50 tisoč mark dalje ne
kažemo nobenih fotografij več.“

Pred nebeškimi vrati stojijo inštalater, ki ima komaj 36 let. Nejevoljen vpraša svetega Petra: „Zakaj sem moral tako mlad umreti?“

Sveti Peter pogleda v knjigo. Potem pove: „Po urah, ki si jih zaračunal svojim strankam, si star 97 let.“

O
„Mihec, zakaj nisi ponudil
koščka čokolade stricu, saj ti jo je
on prinesel?“

**V SOCIALIZMU SO GLAVNI
MISELNI USMERJEVALCI
PENDREKI.**

V času samoupravljanja nas beg možganov ni vznemirjal: družba je najlažje pogrešala tisto, kar je najmanj potrebovala.

„Ker ga poznam. On bi jo prav gotovo vzel.“

Šel je vase in našel sebe. Potem
je bil ves iz sebe.

o

„Tvoja zadnja beseda je torej
ne?“

„Ja.“

„Moja žena ima rada za zajtrk
kavo, jaz pa čaj.“

„To je pa sitno, ker morata dvakrat kuhati!“

„Zakaj dvakrat? Saj oba pijevo kavo.“

V brivnici.

Frizer stranki: „Vi ste pa že bili pri nas!“

„Ne, brazgotine na obrazu imam od nesreče.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Presbytère 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,

8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), YU-61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)